

RAZ

VETA MAJDO GASPARIJEVO

DOLG SKUPNOSTI DO BORCEV

Namen vsake družbene akcije, vsakega našega dejanja mora biti človek. Pri tem nimamo v mislih abstraktnega človeka. Mislimo na konkretne ljudi, delavce v tovarnah, kmete-zadružnike, intelektualce, ki si čedalje bolj ustvarjajo pogoje svojega življenja sami. Proizvajalci in upravitelji v delovnih organizacijah in komunah prevzemajo nase tudi skrb za tiste, ki so nekdanj dajali več, kakor so zmogli, danes pa so pošle njihove moči. Ta skrb ne izvira iz nekakšnega cenenečnega človekoljublja ali sentimentalnosti. Ta skrb je dolg skupnosti. To je morala nove družbe, družbe, v kateri čedalje bolj prevladujejo odnosi, ko postaja človek človeku resnično človek.

Skrb za nekdanje borce in njihove svojce je tudi doslej prevečala vso našo skupnost. Toda ta skrb pogosto ni našla poti — vsaj ne v zadostni meri — do slehernega borca, sivolase partizanske mamice, partizanske vdove in drugih, ki so se iz objektivnih vzrokov znašli v gmotnih, zdravstvenih in drugačnih težavah. Naša zakonodaja, ki je že doslej izražala veliko skrb za ureditev razmer borcev in njihovih svojcev, ni mogla upoštevati vsakega posameznega primera. Nema lokrat je ta ali oni predpis zaostajal za tokom življenja. In — moramo priznati — pogosto smo resnično pozabili na človeka. V svoji preveliki zaverovanosti v številke, odstotke, plane in podobno smo včasih pozabili, da so za vsem tem ljudje in da vse to ni samo sebi namen. Kdaj pa kdaj se tudi nismo zavedeli preproste resnice, da človeka ni mogoče zajeti v številke in povprečja — brez ostanka. Napake, ki smo jih delali, je treba popraviti. Toliko smo že bogati, da bomo zmogli potrebna sredstva, in toliko smo napredovali v razvijanju novih odnosov, da nas mora prežemati občutek, poslušaj za težave človeka, zlasti še za človeka, ki se je bojeval zato, da bi postal ta svet bolj človeški.

Ker je na našem področju doživljalo narodno-osvobodilno gibanje izreden razmah, se to nujno kaže tudi v velikem številu borcev in aktivistov. Okrog 12 odstotkov vsega prebivalstva je včlanjeno v borčevskih organizacijah. Če je pri nas več problemov, je vzrok v prešibkih materialnih temeljih, ki se kljub napredovanju po vojni niso mogli tako okrepiti, da bi lahko uspešno in učinkovito rešili pereče probleme borcev NOV sami. To pa seveda nikakor ne pomeni, da smo tisto, s čimer smo razpolagali, zmeraj dovolj uspešno obrnili v prid človeka.

Komisija za vprašanje borcev ustanovljena

V zadnji številki smo poročali, da je izvršni svet

ustanovil komisijo za borce z nalogo, da podrobneje prouči probleme borcev in skupaj z drugimi činitelji najde najboljše možnosti za njihovo učinkovitejšo reševanje. Za predsednico so imenovali članico izvršnega sveta Majdo Gaspari, ki se je ljubeznivo odzvala naši prošnji za razgovor o najvažnejših nalogah komisije. Priložnost smo izrabili tudi za to, da bi opozorili na posebnosti problematike našega področja.

Predsednica Majda Gaspari je v začetku razgovora povedala, da je bila prejšnji dan prva seja komisije, kjer so se med drugim dogovorili, da bodo člani obiskali občini Črnomelj in Metliko. Namen tega obiska naj bi bil ta, da bi se na kraju samem seznanili s problematiko borcev in njihovih svojcev. Zanimali se bodo, kateri problemi so najbolj pereči, kaj so v občini že sami rešili in česa niso zmogli, ker ni na voljo zadostnih materialnih možnosti ali pa iz drugačnih vzrokov. Ob tej priložnosti se bodo pogovorili tudi o tem, čem in kolikšna bi morala (Nadaljevanje na 5. strani)

Brežiška občina v pripravi pred 20-letnico Kozjanskega odreda

Občinski odbor Zveze borcev NOV v Brežicah sodeluje letos pri številnih praznovanjuh v počastitev 20-letnice ustanovitve Kozjanskega odreda. — Oba dosedanja praznika, 4. in 22. julij, sta bila ponekod že posvečena spominu hrabrih borcev na Kozjanskem. Občinski odbor ZB je skupno z občinskim komitejem ZMS na

dan-borcev organiziral pohod mladine na Silovec. Nekdanji partizani so pripovedovali mladim fantom in dekletom o ustanovitvi odreda in o njegovih borbenih akcijah. Krajevna organizacija ZB Artilerie pripravlja 22. julija pohod na Boč, kjer je padlo precej borcev z brežiškega področja. Teden od 8. do 16. avgusta je namenjen športnim prireditvam. Na tekmovanjih rokometnih in nogometnih društev v Brežicah bodo sodelovale ekipe iz občin Šentjur, Laško, Šmarje, Sevnica, Krško in Brežice.

Trebanjska občina b'všim borcem

Pomanjkanje stanovanj dela hude skrbi na splošno vsem občanom ljubljanskega okraja, vendar je trebanjska občina ena tistih, ki se morejo zaradi objektivnih težav manj posvečati temu vprašanju. Zlasti za b'vše borce in invalide iz NOV je vedno primanjkovalo stanovanj. Skupščina trebanjske občine je na zadnji seji sklenila, da bo najela 30 milijonov dinarjev posojila ter tako priskrbelo stanovanja vsaj najbolj potrebnim borcem. Na seji so še poudarili, da bi morale temu vprašanju posvečati večjo pozornost tudi gospodarske organizacije.

Vreme

od 21. do 30. julija

Močnejši dež in ohladičev se pričakuje okrog 24. julija in v razdobju med 27. in 29. julijem. V ostalem pretežno sončno, a vseskozi nestabilno s pogostimi plohami ali nevihtami.

Dr. V. M.

»Biti moramo sposobni pomagati vselej in vsakomur, kadar je to potrebno.« je poudarila tova Majda Gaspari v razgovoru o perečih problemih borcev naše revolucije

Nikolaj Pirnat:
Vstaja

22. julij - naš večni praznik

»Zlom Jugoslavije in prvi tedni okupatorskega nasilja so bili izredno poučna preizkušnja za slovensko ljudstvo. Ta preizkušnja je do tal podrla vso ogabno antisovjetsko in antikomunistično stavbo laži in klevet, ki so jo v potu svojega obraza zgradili tintni kuliji iz tabora naše protiljudske reakcije. Slovensko ljudstvo je tedaj ne le na lastni koži doživelo, ne le pravilno ocenilo polom politike slovenske reakcionarne gospode, kakršnega so komunisti že davno napovedovali, marveč tudi odločno stopilo na edino mogočo pot svoje osvoboditve...« Tako je zapisal tovariš Edvard Kardelj konec avgusta 1941 v 2. številki »DELA«. To je bil začetek prebujanja, ko se je vse ljudstvo enkrat za vselej odločilo, da postane iz naroda hlapcev in sužnjev narod junakov in svobodnih ljudi. Odtlej dalje nismo več čakali, da bi svoboda prišla sama: s samostojno akcijo smo podprli veličastno borbo Rdeče armade in vseh antifašističnih sil v Jugoslaviji in na vsem svetu.

Iskreno in do kraja je Komunistična partija pozvala na vse-ljudski odpor proti okupatorjem. Po zlomu in izdajstvu vseh strank je ostala edina, ki je dvignila iz blata in prahu narodovo zastavo in ga popeljala v krvav, trd, neusmiljen, a edino pravičen in pravičen boj za nacionalno in socialno osvoboditev. V vrstah Osvobodilne fronte, KP, partizanskih enot in v širokem zaledju aktivistov po vsej domovini smo globoko razumeli pesnikove besede:

»Iskal sem se in — v vaših rovinah našel. Ob pesti pesti! Zatirani, med vami! Vi ste umili s težkimi rokami mi laž z oči. Kdor z vami gre — ni zašel...« V nas se je prebudila puntarska kri Matije Gubca, združena s širokim internacionalnim proletarskim duhom: DELAVCI VSEGA SVETA — ZDRUŽITE SE! Izbojevana zmaga je bila sad žlahtne domače krvi, znoja in žrtev vseh jugoslovanskih narodov. Med vojno, po njej in danes lebde pred nami besede tovariša Tita: »Braniti moramo našo največjo pridobitev, bratstvo in enotnost naših narodov, ker nam le to omogoča nadaljnjo ustvarjalno pot naprej, ustvarjanje močne socialistične skupnosti in srečnejšega življenja naših ljudi...«

Zato je 22. julij svetel praznik herojske preteklosti slovenskega ljudstva in praznik radostne sedanosti, ko ponosni in veseli vedno znova ugotavljamo, kako nesluteno velik napredek smo v bratski skupnosti jugoslovanskih narodov dosegli v teh kratkih dveh povojnih desetletjih. Vse, kar v duhu nove ustave in poglobljenih medsebojnih odnosov neposrednega samoupravljanja delamo in ustvarjamo iz dneva v dan, je nadaljevanje poti, na katero smo stopili 22. julija 1941.

Škodljiva anonimnost

Škodljivo je birokratsko pojmovanje, ki v Zvezi komunistov in v njeni vodilni vlogi vidi samo zunanji faktor, ki deluje od zgoraj, v članu Zveze komunistov pa človeka, ki je poklican, da predpisuje, kaj je socialistično in kaj ni.

Iz smernic za predkongresno aktivnost ZKJ

O tem smo že pisali. Pa je treba še. S tem seveda ne mislimo, da je tako birokratsko pojmovanje splošen pojav. Tako hudo spet ni. Tako pojmovanje se omejuje le na izjeme, ki pa so tudi dovolj škodljive, da je treba paziti nanje. Tu pa tam so namreč še primeri, da poskušajo posamezni komunisti delovati kot činitelj, ki od zunaj vsi-

mladen boj proti slabostim v lastnih vrstah, poln kompromisov in obzirov. Rezultati takega boja so zelo pičli.

V nekem kraju so pripravili teze za konferenco Zveze komunistov. Nekateri so se takoj začeli razburjati, češ zakaj so navedeni v tezah konkretni primeri slabosti, ali ne bi bilo bolje, da bi konkretnosti izpustili in ostali samo pri načelnem itd. Tako stališče ni pravilno. Komunisti si moramo vselej pogledati iz oči v oči. V neprijetnosti, toda principijalno in nič osebni kritični razpravi si moramo bistrili poglede in konfrontirati stališča. Konstruktivna kritika ne sme biti tiz razlog za osebna nesoglasja. Kritika, če je zares dobro namerna in konstruktivna, ni imela namena nikogar žaliti, nikomur škodovati, temveč pomagati, svetovati, popravljati. Narobe pa s tem, če smo prizanesljivi, pretirano popustljivi, kar se kaže v tem, da spregledamo napake posameznikov, nikomur ne pomagamo, ampak prej škodujemo, ker zavestno dopuščamo, da se pomanjkljivosti še naprej šopirijo in razraščajo, namesto da bi izginjale iz življenja in dela komunistov.

Ostajati samo pri splošnem ugotavljanju negativnosti, ne da bi imeli pred očmi tudi konkretne manifestacije teh slabosti, pomeni — nič storiti. Ob splošnem ugotavljanju napak se pogosto tisti posamezniki, ki delajo napak, ne čutijo prizadete, ker imajo — kot pravimo — debelo kožo. Pri takih zaleže samo konkretna kritika, ki pa si je seveda ne žele. Dokler jih pustimo na miru, se ne bodo nič razburjali, če le ne bomo prekoračili okvira načelne kritike in ako ne bomo pokazali s prstom nanje. Brž ko pa storimo to, zaženejo vik in krik, češ da jih osebnost napadamo, da imamo slabe namene in podobno. Tako pojmovanje kritike seveda ni v skladu z likom pravega komuniste.

Zgodi se tudi, da na veliko govorimo o napakah drugje, pri sosedu, denimo v sosednjem podjetju ali v sosednji komunij, pred svojim pragom pa ne pometamo. Kdor dela, tudi greši! Ta znani rek, ki

Ameriška tragedija — bi lahko imenovali Goldwaterjevo zmago na konvenciji (skupščini) Republikanske stranke. Zdi se, ko se je osvojil ves svet, Afrika, Azija, ko bi jejo zadnje ure srednjeveškemu fevdalizmu, doživljamo prepoved arabskega sveta, skušajo napraviti konec kroničnim krizam v Latinski Ameriki, se v Sovjetski zvezi vse bolj krepi demokratske tendence — zdaj skuša ameriški senator Goldwater, republikanski kandidat za Belo hišo, potisniti kolo zgodovine nazaj — v XIX. stoletje, tam, kjer je bilo, ko je v Ameriki še vladalo črno suženstvo.

Tragično je to, da je povprečen Američan, z zelo dvomljivimi intelektualnimi zmognostmi, zmagal na republikanski skupščini s tako prepričevalno večino. Svojega nasprotnika, guvernerja Scrantona, je dobesedno pogazil, ta je dobil komaj petinko glasov. Njegovih amandmajev (predlogov) k programu Republikanske stranke sploh niso vzeli resno. Goldwaterjev aparat tudi ni glasoval o predlogih, ki so jih stavili nekateri bolj liberalno usmerjeni republikanci: Rockefeller, Romney. Njihovi predlogi so bili le glas vpijočega v puščavi.

In tako ima 56-letni senator Goldwater, bivši letalski general iz Arizone, že vstopnico za dirko v Belo hišo. Bo dosegel svoj cilj? Vsi, ki mislijo in govorijo razumno, menijo, da ne bo dosegel cilja. To bi bila katastrofa.

Kaj bi rekli na to v Afriki? Goldwater je ondan glasoval proti zakonu o državljanstvih pravicah, se

pravi proti enakim pravicam za vse, bele in črne.

Kaj bi rekli v Aziji? Goldwater se zavzema za nadaljevanje vojne v Južnem Vietnamu, za krepitev anti-komunistične fronte, za najbolj odločen nastop proti Kitajski, za pomoč kitajskim belim generalom na Formozi. Je tudi odločno proti Indoneziji. Goldwater je človek, ki bi takoj potegnil za petelina — je dejal

Sumljiva zmaga

o njem bivši ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Cabot Lodge.

Kaj bi rekli v Evropi? Goldwater je ondan v razgovoru z urednikom nemške revije »Der Spiegel« dejal, da je Nemčija izgubila obe vojni le zaradi slabega vojaškega vodstva!

Kaj mislijo o njem na Vzhodu? Goldwater pravi, da je treba Vzhodno Evropo osvoboditi, pri tem našteva države, eno za drugo, med njimi je tudi Ukrajina, je Armenija, so vse tri baltičske države in cela vrsta drugih. Goldwater govori o berlinskem zidu, v Ameriki pa raste zid med belimi in črnimi!

To je ena stran medalje. Druga pa je nekoliko drugačna. Goldwaterjeva zmaga ni bila slučajna, njegov aparat je delal štiri leta, zanj so se angažirali petrolejski kralji Texasa, monopolni Kalifornije, zanj je provincialni ameriški Srednji Zapad.

Težišče Amerike se vse bolj pomika proti zahodu, proč od obal

Atlantika, veliki business iz New Yorka nima več popolne oblasti v rokah, kapital ameriškega Zapada je bolj agresiven — in ta si je izbral za svojega zastavonošca Goldwaterja, človeka srednjih intelektualnih kapacitet.

Kar je značilno, je to, da je večina kandidatov glasovala zanj. Če kritiziramo in obsojamo Goldwaterjevo stališča, moramo pomisliti tudi na to, da je zanj glasovala ogromna večina — torej deli ta večina njegove poglede.

Je Amerika res utrujena, hoče novega človeka, tistega, ki govori v duhu Divjega Zapada? Ki obljublja, tistega, ki je prvi sposoben ustreliti? In sicer po logiki, zmaga tisti, ki prvi potegne. Tak je namreč cowbojski zakon. Toda ta zakon ne sme veljati v politiki, še manj pa v diplomaciji.

Res je, Goldwater govori neodgovorno. Morda malo pretirava, da bi tako pritegnil pozornost nase, potem, ko bo izvoljen — upajmo, da ne bo nikoli! — bo že govoril »pametneje«. Toda dejstvo, je, da je s svojim ekstremizmom prisilil zdaj tudi Johnsona, da gre počasneje v svojem programu naprej. Amerika bo šla zato sedaj od sredine spet bolj na desno.

Z njegovo nominacijo (določitvijo) za uradni republikanski kandidat, se je pravzaprav začela ameriška volilna kampanja. Po nedi Gallupovi anketi bo za Goldwaterja glasoval vsak četrti kandidat. Toda ta anketa je bila pred konvencijo v San Franciscu.

Upajmo, da se anketa ni veliko zmotila!

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

Ijuje že vnaprej pripravljene sklepe oziroma rešitve. Tak je bil primer nekega sekretarja osnovne organizacije, ki je pojmoval svojo vlogo v smislu nekakšnega razsodnika, ki presoja, kaj je dobro in kaj ni, namesto da bi to prepuščal samoupravnim organom v kolektivu, sam pa bi se znotraj teh organov boril za najboljše rešitve. Prav tako bi se moral sekretar zavesti, da uspešno delo osnovne organizacije ni vprašanje prestiža, kdo bo imel odlično besedo — ali on ali direktor. Treba pa je priznati, da se nesoglasja niso sprevgla v osebna obračunavanja. Sekretar je po daljšem prepričevanju samokritično priznal nekatere zmotne v pojmovanju svoje vloge.

Taka samokritika pa, žal, ni zmeraj prisotna pri nekaterih članih Zveze komunistov. Pogosti so še primeri pretirane občutljivosti, nesamokritičnosti. To je nekakšna razvada, katere bistvo je anonimnost. Nikogar imenovati, na nobenega komuniste ne pokazati s prstom, in to predvsem zato, da ne bi s tem povzročali hude krvi in da se ne bi komu zamerili. Posledica take prakse je

izraža globoko resnico, ima splošno veljavo, ker ga vsi priznavamo. To pa pomeni, da ne bi smelo biti konferenice, seje delavskega sveta, sestanka osnovne organizacije, posameznike, ki ne bi krati, ko ugotavlja svoje uspehe, odkrival tudi lastne slabosti, napake. Ali je res tako težko priznati pred občani, da tudi občinski možje niso nezmotljivi in da so ga v tem in tem primeru polomili? Kdaj pa kdaj je treba priznati, da do napake ni prišlo samo zaradi objektivnih, temveč tudi zavoljo subjektivnih vzrokov. Sploh se je v naši vsakdanji praksi treba pogovarjati ne le o uspehih, ampak tudi o napakah. Ker pa se običajno pogovarjamo o uspehih v konkretnem jeziku, storimo to tudi tedaj, kadar je govora o slabostih.

J. B.

Delavska univerza pripravlja

Na delavski univerzi v Ribnici smo zvedeli, da pripravljajo za novo sezono vrsto seminarjev, tečajev in predavanj, za vse pa zbirajo prijave že sedaj. Septembra bodo organizirali vrsto seminarjev za novizvoljene člane delavskih svetov, prav tako za člane svetov pri občinski skupščini. Skupno z delovnimi organizacijami bo DU jeseni organizirala več strokovnih tečajev za usposabljanje na delovnem mestu.

Jeseni bodo spet uvedli strojepisni in začetni knjigovodski tečaj ter tečaje tujih jezikov (nemščina, angleščina). Nadaljevali bodo tudi šolo za življenje, ki so jo pred leti že imeli, pripravili več vzgojnih predavanj za starše

in predavanja s številnih drugih področij. Oddaljene vasi bo v novi sezoni pogostejše kakor dosedaj obiskoval potujoči kino.

Knjižnica, ki deluje v sklopu DU, ima sedaj okrog 5.300 knjig, po katerih ljudje radi segajo. Zaradi skoposti odmerjenih sredstev precej težko kupujejo nove knjižne izdaje.

Naši fantje iz Kruševca

Kot stalna naročnika in zvesta bralca Dolenjskega lista lepo pozdravljamo prebivalce iz domačih krajev za praznik 22. julij in jim želimo še mnogo uspehov. Tudi domačim in znanem pošiljamo lepe pozdrave. Vojaka Martin Šafar in Janez Staniša, ki služita vojaški rok v Kruševcu.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Johnson se je odločil za Mansfielda? Johnson, kot poroča ameriška revija Newsweek, sklenil, da bo Mike Mansfield kandidat na listi demokratov za podpredsednika ZDA. Je tako R. Kennedy izpadel iz kombinacije za podpredsednika? — se sprašujejo njegovi prijatelji. Mansfield je iz države Montana, ta glasuje navadno za republikance.

● Sihanuk obišče Kitajsko in Indonezijo. Šef kambodške države Norodom Sihanuk se je v ponedeljek vrnil v Kambodžo. Kmalu bo odpotoval na obisk v Peking in v Djakarto. Sihanuk si stalno prizadeva, da bi zahodne države garantirale neutralsko Kambodžo.

● Gospodarski sporazumi v Bonnu. Jugoslavija in ZR Nemčija sta sklenili vrsto gospodarskih aranžmajev, ki bodo omogočili znatno povečanje našega izvoza v Zahodno Nemčijo. Med pogajanj v Bonnu so govorili tudi o obširnih letnih navedbah.

● Mikojan predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta. Prvi podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan je postal sedaj predsednik Sovjetske zveze — uradni predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR. Leonid Brežnev, ki je bil doslej na tem položaju, se bo lahko posvetil izključno partijskemu delu. Menijo, da ima 55-letni Brežnev največ izgledov, da postane naslednik 70-letnega Hruščova.

● Mehika ne bo sodelovala. Mehikiški predsednik Lopez Mateos je sklenil, da Mehika ne bo sodelovala na konferenci ameriških držav v Washingtonu. Ta se je začela v torek. Mehika je odločno proti kakršnemu koli pritisku proti Kubi.

● Butler gre v Moskvo. Dne 27. julija bo obiskal sovjetsko prestolnico britanski zunanji minister Butler. Menijo, da ga bo sprejel tudi premier Hruščov.

● Praznik Poljske. V sredo so se začele po vsej Poljski velike slavnosti v zvezi s 20-letnico osvoboditve Poljske. Na proslavi so povabili tudi Hruščova. Ubrichta in Novotnega iz Češkoslovaške.

Čestitka s Kopaonika

Za dan vstaje slovenskega ljudstva pošiljam iskrene pozdrave vsem članom ZZB, pripadnikom JLA in bralcem našega domačega lista. Ob tej priložnosti pozdravljam vse domače, prijatelje in znance. Ivan Polun iz Jelovca, zdaj vojak na Kopaoniku.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Nobena podražitev ne razveseli potrošnika, četudi je nujna. Toda trenutno nerazpoloženje se mora umakniti trezni presoji in spoznanju, da drugače ne gre. Ze dlje časa smo pričakovali, da se bo nekaj takega moralo zgoditi, zlasti še, ker je bilo na dlani, da obstoječe cene osnovnih kmetijskih pridelkov niso v skladu s cenami v drugih gospodarskih panogah. To ni bilo spodbudno za kmetijske proizvajalce. Vsak pameten človek po mora vedeti, da čudež ni mogoč: obdržati cene kmetijskih pridelkov na sedanjih nenormalni ravni, obenem pa pričakovati povečevanje kmetijske proizvodnje. Tako stanje je imelo namreč za posledico to, da kmetijske organizacije niso ustvarjale dovolj skladov za lastno reprodukcijo in da so tudi osebni dohodki zaostajali za splošnim gibanjem v gospodarstvu. Zaradi tega je Zvezni izvršni svet odločil o zvišanju garantiranih cen pšenice od 47 na 60 din, s tem da ostane sedanja premija 2 din pri kilogramu. To zahteva zvišanje maloprodajnih cen kruha in moke do 24 odstotkov. Odkupna cena sladkorne pese se zviša od 7,80 na 12 din, zaradi česar je nujno sledila tudi podražitev sladkorja za 50 din pri kilogramu. Sončnično seme se podraži za 10 din, olje pa za 40 din pri litru. Garantirana cena mleka se zviša od 50 na 55 din s povečano premijo na 20 din pri litru in s podražitvijo v maloprodaji za 5 din. Zagotovljena cena koruze se zviša od 38 na 50 din. Odkupne cene mesa so že uskladene s ponudbo in povpraševanjem, prav tako tudi cene v maloprodaji.

Nujen je bil tudi ukrep za zboljšanje položaja rudnikov. S podražitvijo premoga so ustvarjeni predvsem pogoji za povečanje osebnih dohodkov zaposlenih v rudarstvu, ki

so doslej zaostajali za osebnimi dohodki v drugih panogah. Cena premoga se poveča povprečno za 10%. Povprečno zvišanje cen proizvajalcev premoga znaša okrog 360 din oziroma v zimskem času 430 din pri toni.

Elektrarne v proizvodnji izkazujejo 20 milijard din izgube (nove elektrarne, visoke aniuete, neuskladenost cene električne energije s cenami drugih proizvodov). Z zvišanjem

PODRAŽITEV — NUJEN UKREP

cene električne energije povprečno za 4,17 din pri kilovatni uri se bo vsaj delno izboljšal položaj elektrogospodarstva. Distributivna podjetja bodo izvedla podražitev postopoma, a najkasneje do 1. oktobra letos.

Uskladištev cen osnovnih kmetijskih proizvodov, premoga in električne energije s cenami v drugih panogah gospodarstva bo omogočila, kot rečeno, izboljšanje pogojev gospodarjenja v teh gospodarskih vejah. Dohodki v kmetijstvu se bodo povečali za 140 milijard din v primerjavi z dohodkom 1963. Dohodki premogovnikov se bodo povečali za okrog 15 milijard din. Elektrogospodarstvu bo s tem ukrepom uspelo znižati izgubo elektrarn v proizvodnji za 8 milijard din.

● Vse delovne organizacije morajo glede na te spremembe cen zagotoviti delavcem in uslužbencem povečanje osebnih dohodkov ● v višini 1500 din. V istem znesku se bodo povečale tudi pokojnine in invalidnine. ● Otroški dodatki se bodo povečali za 600 din na otroka.

Kolektiv KREMENA proizvaja in gradi

Kolektiv zaostaja v prvem polletju za osnovnim planom proizvodnje kremenovih peskov za 9 odst. Glavni vzroki za omenjeni izpad izvirajo iz izredno hudega in dolgotrajnega zimskega zmrzovanja ter zakasnele izgradnje druge etape flotacijske naprave v delovni enoti Ravno pri Raki in novogradnje pralnice za livarske peske v isti delovni enoti. Novoodprti peskokop na Malem Kamnu in ugodne razmere za eksploatacijo v ostalih peskokopih ter podvojena zmogljivost proizvodnje flotiranega, to je steklarskega peska, obetajo v drugi polovici leta občutno povečanje obsega proizvodnje. Pa tudi ugodne razmere in potrebe na domačem kakor tudi na tujem trgu silijo kolektiv k največjemu prizadevanju.

Prav v vseh proizvodnih enotah, t. j. v peskokopih, je eksploatacija v zimskem času ovirana in v času zmrzovanja tudi onemogočena. Iz tega sledi, da je proizvodnja kremenovih peskov sezonskega značaja in temu primerno je izpeljana tudi organizacija dela. Sezonski značaj proizvodnje rudnikov otežkoča tudi rešitev težkega problema — prehoda na 42-urni delovni teden. Vzdrževalne enote in skupne službe mnogo govorijo o skrajšanem delovnem času, toda prehod v rudnikih ni enostaven, saj bo ravno to treba povečati proizvodnjo in čisti dohodek. Poleg sezonskega dela je treba upoštevati še tehnologijo proizvodnega procesa, razpoložljivo strojno opremo in karakter zaposlenih. Da bo lahko posamezna delovna enota prilagodila svoj delovni čas pogojem uspešnega razvijanja in gospodarjenja, ima podjetje v svojem programu štiri različne variante uvedbe skrajšanega delovnega časa, katere bo postopoma uvajala ob upoštevanju vseh zahtevanih kriterijev. Tako se bo uvedla najprej varianta neprekinjenega štiritimskega obratovanja v delovni enoti Ravno.

Po perspektivnem planu podjetja se bo povečala proizvodnja kremenovih peskov, kvarcita in ognjvzdornih mas od 101.000 ton v letu 1963 na 220.000 ton v letu 1970. Omenjeni porast proizvodnje narekujejo razvojni program livarske in steklarske industrije. Povečanje obsega proizvodnje zahteva tudi temeljite spremembe glede prodaje proizvodov. Tržišče bo potrebno sistematično raziskati in se hitreje prilagajati zahtevam potrošnikov glede kvalitete in cene, kajti konkurenca je vedno hujša, ne le na tujih tržiščih, temveč tudi doma. Pri tem pa bo zahteval še posebno pozornost izvoz.

Podjetje ima izdelan koncept za nadaljnji razvoj rudnikov kremenovih peskov kakor tudi za financiranje proizvodov. Izdelan je dolgoročni plan eksploatacije posameznih nahajališč koristne rudne substance s programom raziskovalnih del, s katerim bodo zajamčene zadostne rezerve v obstoječih in novih nahajališčih. Kolektiv razpolaga tudi že s popolnim investicijskim programom za izgradnjo tovarne siporeza, t. j. lahaga tudi že s popolnim investicijskim programom na osnovi kremenovega peska ter predstavlja pomemben gradbeni material.

Dosedanji sistem delitve osebnega dohodka ni spodbuden

Pozitivne ocene ne zasluži dosedanji sistem delitve osebnih dohodkov v podjetju. Prejemki niso bili povsem objektivni odsev doseženih proizvodnih uspehov in kot taki tudi premalo stimulativni.

Osnovna startna postavka se v proizvodnih mesecih poveča za razmeroma visok odstotek

TA PROSTOR SMO
ODSTOPILO KOLEKTIVU
INDUSTRIJE IN RUDNI-
KOV NEKOVIN KRE-
MEN, NOVO MESTO

(do 100% in več), ki je odvisen izključno le od doseganja akordnih postavk, t. j. od obsega proizvodnje. Za enak odstotek se povečuje startna

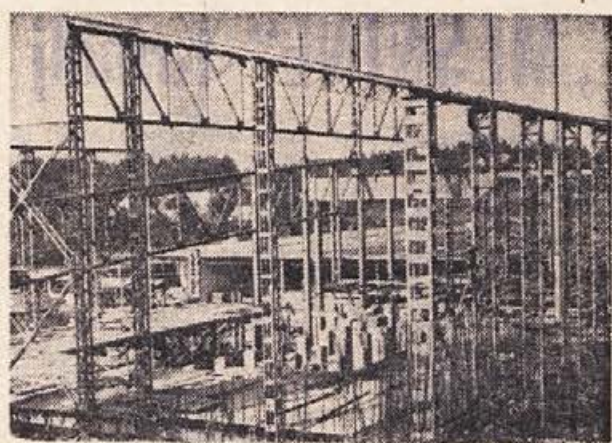
VSEM KMETOVALCEM NA SVOJEM PODROČJU,
POSEBNO PA KOOPERANTOM IN DELOVNIM
KOLEKTIVOM VOŠČI ZA 22. JULIJ

KMETIJSKA ZADRUGA
DOBREPOLJE

varne ravnega stekla v Bršljinu pri Novem mestu. Izgradnja te tovarne bo prava širokopotezna akcija podjetja za finalizacijo lastnih proizvodov kot surovinskih substanc, saj bo v prvi fazi obratovanja potrebovala letno nad 17.000 ton kremenovega peska in 4 tisoč ton dolomita.

V Jugoslaviji imamo danes le eno tovarno okenskega stekla in ta je bila zgrajena leta 1932 v Pančevu. Potrebe po ravnem steklu na domačem in tujem trgu na eni strani, na drugi strani pa bogati sloji kremenovih peskov ter zelo ugodna lokacija so narekovali izgradnjo omenjene steklarne v Novem mestu.

Glede nove tovarne ravnega stekla je padlo že mnogo pripomb, češ da bo tehnologija in oprema zastarela. Dejansko je znanih v svetu več sistemov izvlačenja ravnega stekla; takoj je splošno znan in uporabljen starejši — sistem Fourcault; od modernejših pa je zelo cenjen sistem Pittsburgh. Slednji je doma v Ameriki in podoben sistemu Fourcault, vendar omogoča tehnološka ureditev talilne peči lepšo površino steklenega traku in zaradi manjše valovitosti tudi boljše optiko. Strokovnjaki, katerim je bila zaupana naloga, da izdelajo investicijski elaborat za steklaro, so osnovali celotno investicijo na principu modernejšega tehnološkega postopka (Pittsburgh) in je bil tak investicijski program tudi potrjen. Ko je Jugoslovanska investicijska banka odobrila leta 1960 kredite za izgradnjo treh novih tovarn ravnega stekla v državi (v Lipiku, Tuzli in Novem mestu), je v celoti odklonila odobritev za hodnih deviz. Zaradi tega smo bili prisiljeni opustiti misel o modernejši tehnologiji ter se prilagoditi sistemu Fourcault, ki so ga sprejele vse vzhodnoevropske države. Tudi današnja tehnologija steklarne v Pančevu je osnovana na istem sistemu.

Se nekaj dni in topilnica v novi steklarni bo pokrita

Zakaj povečan predračun stroškov?

Sprememba tehnološkega procesa je zahtevala spremembo strukture investicijskih postavk v pogledu strojnih naprav, dimenzij objektov in proizvodnih stroškov. Odložili smo se za izgradnjo dodatnega objekta brusilnice, s čimer se bo zmanjšala valovitost steklene površine in se tako oplenile zlasti debelejšje steklene plošče (do 10 m/m). Vse to ter občutno povečanje stroškov gradbenih del in stroškov v zvezi z uvozno opremo je vplivalo na podražitev prvotnih predračunskih postavk in s tem celotnega investicijskega zneska.

96 odst. strojne opreme je že v Novem mestu

Izgradnja tovarne poteka do sedaj povsem nemoteno ter se gradbena in montažna dela odvijajo po predvidenem planogramu. Dosedanja vrednost investicij del in opreme znaša skoraj dve milijardi dinarjev. Iz Poljske je že dospelo nad 4000 ton ali 96 odstotkov celotne pogojene opreme. Iz tega sledi, da je bilo treba prevzeti in uskladiščiti okoli 300 železniških vagonov in konstrukcij, šamotnega materiala in strojnih delov. Velika hala, v kateri bo rezalnica stekla, skladišče, embalarica, delavnice, obratne pisarne, laboratorij in sanitarije, meri 8300 kvadratnih metrov in je že dograjena. Montaža jeklene

konstrukcije topilnice ter gradbena dela objektov zmesarne in energetike so v zaključni fazi.

Marca 1965: prve plošče okenskega stekla

Objektivne razmere nakazujejo, da se bodo pojavile našim trgu prve plošče okenskega stekla v mesecu marcu prihodnjega leta.

Za proizvodnjo peskov podjetje zaposluje primerno število visoko strokovnega kadra, slabše pa je s srednjim kadrom. Mnogo bolj problematično je vprašanje kadra za novi obrat tovarne ravnega stekla. Nujno potrebni strokovni delavci so na praksi v tovarni ravnega stekla v Pančevu ter v odgovarjajočih steklarnah v Pančevu. Dobili smo kredit za stanovanjsko gradnjo in tako bomo lahko še letošnji strokovnjakom 18 stanovanj.

Poleg ostalih nepravil pa se je pojavila še ena nevarnost v kolektivu, je še vedno čutili odpor do strokovnjakov, kar se kaže zlasti v prizadevanjih za nepovoljno stimuliranje. Rešitev tega vprašanja bo nujna naloga organov samoupravljanja, kajti brez spoštovanja in prizadevanj strokovnih delavcev tudi kolektiv »KREMENA« ne bo kos svojemu obsežnemu programu razširitve proizvodnje peskov ter finalizacije proizvodov, kakršnega si je začrtal v svojem 7-letnem perspektivnem planu.

Pb.

„MESNINE“ Krmelj obetajo 380 milijonov prometa

Vsak dan 8 ton mesa in 2 tona mesnih izdelkov — iz starega mlina je zrasel moderen mesarski obrat — Kmetijska zadruga Krmelj prilagaja izgradnji klavnice tudi lastno kmetijsko proizvodnjo, predvsem pa krepi živinorejo

„Mesnine“ v Krmelju je moderen, lepo urejen mesarski obrat kmetijske kmetijske zadruge, ki se z dobro kakovostjo mesa in mesnih izdelkov hitro uveljavlja na slovenskem tržišču.

Zamisel o sodobni klavnici v Krmelju je vzniknila 1961. leta ob združitvi kmetijskih zadrug Tržišče in Sentjanž. Ta dva kraja sta imela do takrat vsak svojo klavnico za lokalne potrebe. Z združitvijo obeh zadrug je postal problem klavnice vse bolj pereč, kajti nobena od omenjenih dveh ni ustrezala. Naslednje leto so že začeli razmišljati, da bi mesarsko dejavnost opustili. To jim z gospodarstvenega gledišča ni kazalo, saj tedaj niti Sevnica niti Sentjanž niti Mokra vas niso premogli večje klavnice. Razen tega pa bi s tem spustili iz rok tudi to ugodnost, da so že zaklano živino prodajali v

Ljubljano. Tako so torej prišli na misel, da bi odkupili porušeno zgradbo nekdanje žage in mlina v Krmelju in jo adaptirali. Takrat so predvidevali manjšo, zmogljivost klavnice, kot so jo zgradili kasneje.

Posloplje so kmalu nato res odkupili in ga začeli obnavljati v lastni režiji. S sredstvi zadruge so ga dogradili do strehe. Kmetijska zadruga je z zgradbo vred kupila tudi posestvo, na katerem sta stala mlin in žaga, in tako prenesla nase tudi zemljiške pravice. Obrtniška dela je prevzelo Splošno gradbeno podjetje Grosuplje. Hladilne naprave je izdelala Elektromehanika iz Ljubljane, trans-

portne naprave pa Metalna iz Krmelja.

Večino sredstev za investicije je kmetijska zadruga ustvarila sama, v glavnem iz dohodkov ostalih obračunskih enot in s prodajo lastnih osnovnih sredstev. 12 milijonov je posodilo za gradnjo trgovsko podjetje »Mercator« iz Ljubljane. To podjetje je poslovni partner zadruge, ki odkupi za svoje poslovalnice okoli 80 odst. mesa in mesnih izdelkov v okviru sedanjih kapacitet obrata »Mesnine«.

V hladilnicah imajo dovolj prostora

Zmogljivost nove klavnice je 8 ton mesa in 2 tona mes-

nih izdelkov dnevno. Trenutno te kapacitete še niso povsem izkoriščene, ker na tržišču primanjkuje živine. Ne urejene odkupne cene to pomanjkanje še povečujejo. Klavnica kmetijske zadruge v Krmelju ima tudi lepo urejene hladilnice s precejšnjimi zmogljivostmi. Hladilnica z visokim transporterjem lahko sprejme do 10 ton mesa, hladilnica z nizkim transporterjem pa ima prostora za 100 prašičev ali telet. Posebna hladilna naprava za predelavo mesa lahko naenkrat konservira 5 ton mesa. Obrat ima razen tega še zmrzovalnico z zmogljivostjo 3—4 tone in je torej izredno solidno grajen. Manjkajo še skladišča za suhomesne izdelke, obratne pisarne ter menza za delavce. Tudi zunanost obrata in okolje bo treba še urediti, da bo prikladnejše za oko.

Člani kolektiva kmetijske zadruge Krmelj računajo, da bodo te načrte dokončno uredili v 1965. in 1966. letu. Tedaj nameravajo prositi za dovoljenje za izvoz, za kar sta zainteresirani tudi veliki izvozni podjetji »Gruda« — živinoprometa iz Ljubljane in »Jadrana« iz Sežane. Ti podjetji kupujeta živino v tukajšnjih predelih Slovenije in jo nato prevažata v klavnice v Ljubljano in Ilirsko Bistrico. Stroški bi se precej zmanjšali, če bi odkupljeno živino lahko zaklali v Krmelju.

(Nadaljevanje na 4 str.)

Pogled v sodobno urejeno klavnico v Krmelju

„MESNINE“ Krmelj obetajo 380 milijonov prometa

(Nadaljevanje s 3 str.)

Obrat »Mesnine« zaposluje 18 ljudi. Razen dveh mesarjev za predelavo mesa in mojstra za predelavo so vsi domačini. Vzgoja vajecev iz neposredne bližine je smotrna, saj s tem odpade marsikak problem, ki bi ga bilo sicer težko rešiti. Ti fantje bodo verjetno tudi pozneje ostali v bližini doma, medtem ko pri kadrih iz oddaljenih predelov

ni mogoče toliko računati na stalnost. Pa tudi stanovanjskih problemov bo manj, če bo obrat zaposloval domačo delovno silo.

»Mesnine« iz Krmelja se s svojimi izdelki najboljše priporočajo odjemalcem. Izbor je zelo raznovrsten in lahko zadovolji najrazličnejše želje kupcev. Ta obrat krmeljske zadruga izdeluje vse vrste mesnih izdelkov, razen konserv

in paštet. Naj jih kar naštejemo: kranjske klobase, hrenovke, safalade, razni mesni in jetrni siri, šunkarica, pariška salama, tirolska salama, ljubljanska, letna, lovska in slaninska salama, poltrajna in suha salama, turistovska in domača zimska salama, suhe

Na tržišču se pojavlja mesarski obrat kmetijske zadruge Krmelj kot soliden dobavitelj mesa in mesnih izdelkov. Z redno dobavo in kvaliteto pa si bo prav gotovo pridobil še nove kupce, predvsem takšne, ki gledajo na kakovost. Trenutno trgujejo »Mesnine« po vsej Dolenjski in Zasavju ter z nekaterimi večjimi poslovnimi partnerji v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Sežani. Med stalnimi odjemalci so tudi gostinska podjetja, npr. v Ljubljani »Daj-Dam« in znana gostilna Slavke Springerjeve v Trebnjem. Svoje mesne izdelke je kmetijska zadruga Krmelj lani razstavila na vinskem sejmu v Ljubljani in tam točila svoje vino iz malkovske kleti. Na letošnjem ljubljanskem vinskem sejmu se bo spet predstavila obiskovalcem na enak način.

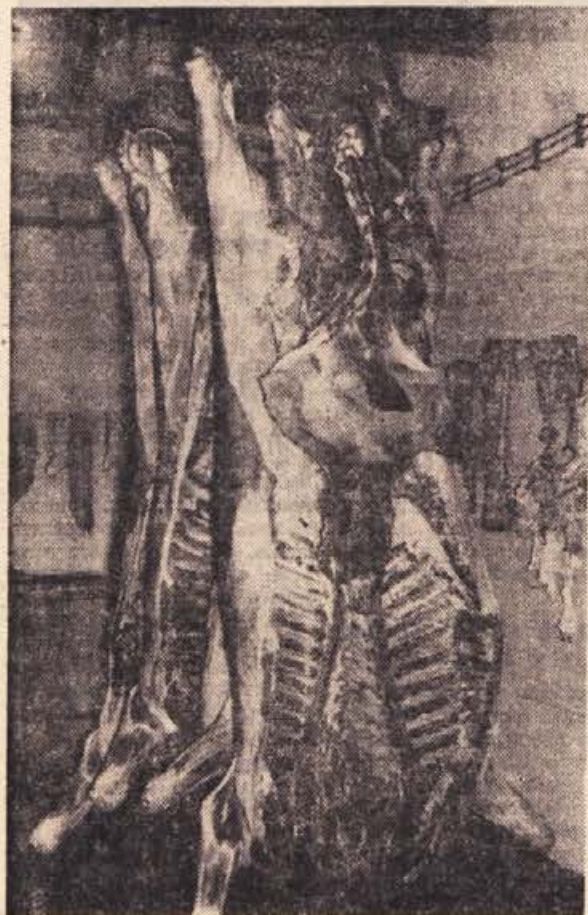
Za prevoz mesa in mesnih izdelkov ima mesarski obrat

na razpolago hladilnik z montirano hladilno napravo in še dostavni voz IMV — kombi. Kmetijska zadruga je torej poskrbela tudi za sodobno prevažanje mesa.

Pikniki na Malkovcu — po naročilu!

Za izletnike prireja kmetijska zadruga Krmelj na Malkovcu tudi piknike. Tam ima klet z znanim malkovskim evičkom. Mesarski obrat pri-

pravi za take priložnosti pri- grizek po naročilu. — Izletniškim skupinam spečejo čevapčice, raznjice ter drugo na razno pripravljeno meso. Gostom vsakokrat postrežejo tudi s pristnim malkovskim evičkom. Vsi, ki vedo za to malkovsko gostoljubnost, se radi ponovno oglasijo tam. Ta izletniška točka ima izredno lepo lego in razgled in je dostopna tudi z avtomobili. Zadruga namerava ob kleti urediti gostišče, vendar teh navedenih sredstev letos še ne more uresničiti. Izletnike pa kljub temu vabi, naj obiščejo njeno klet sredi vinogradov.

Za podjetje je prav posebno pomembna moderno urejena hladilnica

TA PROSTOR SMO
ODSTOPILO KOLEKTIVU
KMETIJSKE ZADRUGE
KRMELJ

kranjske klobase, razno suho meso in rulade. V zimskem času bodo izdelovali tudi tlačinke, krvavice in svinjske modelirane glave.

Letos planirajo v »Mesnine« 380 milijonov dinarjev prometa, v letu 1965 pa že nad 500 milijonov, kar pomeni lep napredek.

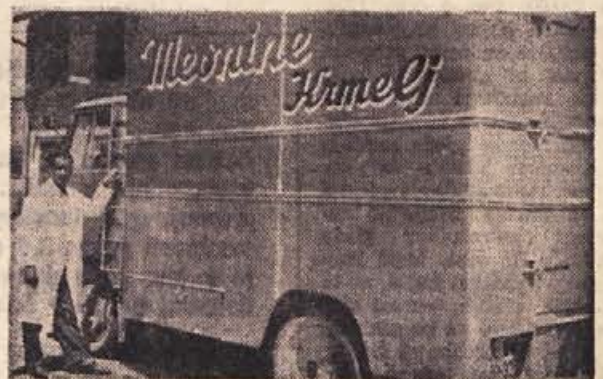
Vsem cenjenim odjemalcem se priporoča
obrat KZ »MESNINE«, KRMELJ!
Naročila sprejema tudi po telefonu:
tel. štev. uprave KZ: Krmelj 1
tel. štev. obrata MESNINE: Krmelj 10
Prepričajte se o prvovrstni kvaliteti naših izdelkov!

ZA NAS VELIKI PRAZNIK DNEVA VSTAJE
CESTITA IN POZDRAVLJA
TUDI KOLEKTIV

APNENICE
DOBREPOLJE

Mesarji pri predelavi mesa

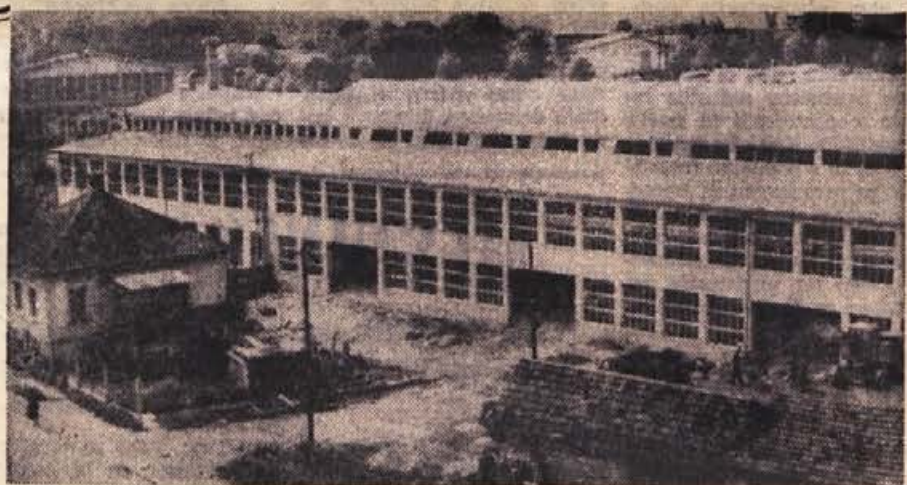

Z lastnim prevoznim sredstvom dostavljajo meso in mesne izdelke kupcem daleč naokoli

Naša »tovarna avtomobilov pod Gorjanci« vztrajno razširja svojo proizvodnjo: letos bo dala na domači in tuji trg že nekaj nad 2000 avtomobilov IMV-1000. — Le kdo bi si pred nekaj leti mislil, da bo iz tako skromnih pogojev, v kakršnih je začela delati pred 5 leti naša tovarna, v rekordno kratkem času zrastle tako močna delovna organizacija! Uspehi zadnjih let so presegli vsa pričakovanja, saj bo imel kolektiv INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO letos že 7 milijard dinarjev bruto produkta. IMV že dalj časa izvažajo svoje avtomobile v Avstrijo, letos pa si je kolektiv odprl izvoz tudi v druge države: na Dansko, Norveško, Finsko, v Grčijo, Bolgarijo, Češkoslovaško, Madžarsko, Egipt, Libijo in še v nekatere druge afriške države. Vozila IMV, v katerih se delo naše domače industrije povezuje z naporji številnih delovnih kolektivov širom po Jugoslaviji, so si letos odprla pot tudi v nekatere države Južne Amerike.

Letos v juniju je kolektiv IMV NOVO MESTO izvozil 36 vozil IMV-1000 TURIST v Bolgarijo, julija in avgusta pa bo izvozil po 100 sanitetnih avtomobilov in 100 vozil IMV-1000 SERVIS v Češkoslovaško. Izvozni program za 1964 predvideva tudi še izvoz 200 avtomobilov v sosednjo Avstrijo, ki je že lani kupila večje število vozil IMV.

36 AVTOMOBILOV IMV-1000 TURIST NA NOVOMESKI ŽELEZNISKI POSTAJI, PRIPRAVLJENIH ZA ODPREMO V BOLGARIJO, KJER JIH JE NAROČILO PODJETJE »BALKAN-TURIST«. VOZILA SO BILA ODPREMLJENA V DRUGI POLOVICI JUNIJA 1964

POGLED NA NOVO INDUSTRIJSKO HALO, KI POVEZUJE DOSEDANJE OBJEKTE IMV S POSLOPJE BIVŠE MLEKARNE; V TEKU SO ZAKLJUČNA DELA

Ob svojih najnovejših proizvodnih uspehih, ko kolektiv IMV hkrati uresničuje program za najnujnejšo izpopolnitev svojih prostorov in s tem proizvodnih kapacitet, pozdravljajo delavci, tehniki in inženirji INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO letošnji

DAN VSTAJE 22. JULIJ

PRAZNIK SLOVENSKEGA LJUDSTVA,
s trdno partizansko obljubo:

vse sile za uresničitev
naših nalog
v socializmu!

DOLG SKUPNOSTI DO BORCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

biti intervencija skupnosti, da bi se z večjim zamahom reševali najaktualnejše probleme borcev. Ta ki stiki s terenom so nujni. Res je, da so komisiji na voljo številne analize, toda iz papirnatih povprečij ni vselej mogoče izluščiti problemov posameznika - človeka. Zato je komisiji potreben najprej pristen, neposreden stik s terenom, z živo problematiko ljudi, da bi mogli nato dokončno izdelati za res učinkovit program svojega delovanja.

Na vprašanje, ali je zgolj naključje, da je komisija izbrala za svoj prvi stik s terenom občini Crnomelj in Metliko, je sledil odgovor, da komisija tega ni storila naključno. Bela krajina je področje, kjer je največ borcev in kjer so objektivni pogoji taki, da bo potrebna pomoč širše skupnosti. Kasneje bo komisija obiskala še nekatere druge občine.

Komisija si je zastavila nalogo čimprej ugotoviti objektivno stanje in videti, kje bo potrebno takoj intervenirati, oziroma katera naloge so prioritete in katere so take narave, da bo potrebno daljše obdobje za njihovo učinko-

vito reševanje. Z enkratno akcijo vseh problemov ni mogoče rešiti. Problemi se porajajo iz dneva v dan, vedno novi, ker se pač ljudje starajo in ker so posledice vojne muhaste. Zagotoviti je treba stalno skrb. Moramo biti sposobni - je dejala Majda Gaspari - pomagati vselej in vsakomur, kadar je to potrebno. Ne smemo dovoliti, da bi problemi ostajali odprti in da bi jih začeli reševati šele takrat,

VLADO LAMUT: INTERNACIJA

Za dan vstaje - pohod okrog Ribnice na Dolenjskem

Občinski odbor Zveze borcev Ribnica prireja že vrsto let za dan vstaje - 22. julij štafetni tek za pokal ZB, v katerem stalno sodelujejo ekipe TVD Partizan iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka, ZROP Ribnica, garnizona JLA, pripadniki predvojske in pionirji. V ekipi pri tekmovalnem pohodu mora biti pet tekmovalcev, ki morajo priti na cilj istočasno. Poleg tradicionalnega štafetnega teka namreč letos uvajajo tudi tekmovalni pohod na 10 kilometrov, za katerega lahko prijavi petčlanske ekipe vse množične organizacije: sindikalne organizacije, ZB, mladina itd.

Ekipe v tekmovalnem pohodu za pokal ZB bodo tekmoval na naslednji prog: start pred spomenikom zmage v Ribnici, proti Opekarni, po ulici Talcev do Joraza in prek mostu v Goriči vasi v Hrovačo, Lepovče-Ribnica, Lepovče-Gorenja vas, Malešičev mlin do Opekarni in do cilja pred gradom.

Pokal štafetnega teka, ki ga podelja najboljši ekipi občinski odbor ZB, je lani dobila ekipa garnizona. V dokončno last ga dobi ekipa, ki tri leta zaporedoma osvoji prvo mesto. Z letošnjim letom uvajajo tudi pokal za tekmovalni pohod, v trajno last pa ga bo prejela ekipa, ki ga bo osvojila tri leta zaporedoma. Razen tega da občinski odbor SZDL

vsako leto ekipam spominske plakate. Za štafetni tek v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda je vsako leto doslej vladalo veliko zanimanje. Prav tako predvidevajo prireditelji veliko udeležbo v letošnjem tekmovalju, za staro in za novo tekmovalno panogo.

Trebelno dobi elektriko

Prebivalci hribovske vasi Trebelno nad Mokronogom so z zadovoljstvom sprejeli vest, da je ugodno rešena njihova prošnja za napeljavo elektrike v ta kraj. Sami so se na to dolgo pripravljali in so na raznih sestankih sklenili prispevati 8 milijonov dinarjev za dela. Elektrifikacija vasi bo veljala 28 milijonov dinarjev. Stroške bodo pokrili razen s prispevki občanov še s prispevkom elektro podjetja in posojilom, ki ga bo najela občina.

Pozdravi iz Varaždina

Delovno mladino in bralce Dolenjskega lista pozdravljajo štajerski in dolenjski fantje, ki so pri vojaki v Varaždinu: Toni Polanc iz Loke pri Zidanem mostu, Peter Koritnik iz Hrastnika, Ivan Sadar iz Zagradca, Toni Skol iz Trebnjega, Franc Pelc s Prevol in Franc Lovšin s Slatnika.

ko se pojavijo pred nami v hudi obliki.

Prioritetne naloge komisije

Med prioritetskimi nalogami, kakor si jih zastavlja komisija, so te:

Prvič: pospešiti uresničevanje dopolnjenega predpisa o borčevskem dodatku. Komisija si bo prizadevala utreti uresničevanju predpisa čim krajšo pot. Zaenkrat nima pregleda nad tem. Po nekaterih informacijah realizacija predpisa nikakor ni zadovoljiva.

Drugič: v Zavodu za socialno zavarovanje že proučujejo možnosti za uvedbo polnega zdravstvenega varstva za kmete - borce. Da bi to lahko izpeljali, bo treba spremeniti nekatere predpise. Izdelati je treba predlog celotnega sistema in tehnike, in to čimprej, tako da bi jeseni že lahko pričeli izvajati polno zdravstveno varstvo kmetov - borcev. V zvezi s tem bo poskušala komisija pospešiti tudi reševanje socialnih problemov borcev in njih svojcev iz vrst kmetov. V občinah se bo komisija dogovarjala z odgovornimi činitelji o možnosti zniževanja ali, kjer je to nujno, celo odpisovanja davkov v celoti. V mnogih primerih bodo potrebni še drugačni ukrepi, ki pa ne bodo zagotavljali trajnejše normalizacije življenjskih razmer kmetov borcev. Take rešitve bo treba iskati, denimo v hribovitih predelih, v ustvarjanju pogojev za povečanje dohodka z napredkom živinoreje, turizma in podobno. O tem je bilo zadnje čase precej govora in tudi komisija bo opominjala na ta vprašanja.

Tretjič: s sekretariatom za delo in Zavodom za socialno zavarovanje bo komisija proučila vprašanje upokoženih borcev. Proučili bodo vse možne variante, kako bi izboljšali njihov gmotni položaj, in to ne glede na to, kdaj bo sprejet novi pokojninski zakon.

Dolgoročneje naloge

Med dolgoročnejsimi nalogami, ki pa jih bo treba začeti izvajati takoj, bo reševanje naslednjih problemov:

Proučevati učinkovitost zakonodaje, ki ureja vprašanja borčevskih pokojnin, invalidnin itd. Komisija bo skupaj z drugimi faktorji oblikovala predloge za izpopolnitev celotnega sistema. Predlagala bo tudi ukrepe, nujne zaradi posebnosti razmer v naši republiki.

Objektivno oceniti stanovanjske probleme borcev.

Iskati bo treba predvsem take možnosti, ki približajo rešitve, ne pa jih odlagajo na daljši rok.

Posvetiti skrb otrokom padlih in umrlih borcev. Medtem ko se število otrok padlih borcev, ki so potrebni posebne skrbi, zmanjšuje, je nasprotno čedalje več otrok umrlih borcev. Za reševanje takih primerov je bila zakonodaja doslej premalo učinkovita. Ugotoviti bo treba njene pomanjkljivosti in storiti vse, da bi tudi otrokom umrlih borcev zagotovili materialne pogoje šolanja.

Navedli smo samo nekatere izmed nalog komisije. V razgovoru je Majda Gasparijeva poudarila, da skrb za reševanje problemov borcev ne bi smela biti enostranska. Človeka je treba videti kot celovito osebnost in takemu je treba omogočiti pogoje za normalno življenje. Predvsem pa ne bi smeli videti v ljudeh zadevo. V borcu, ki je potreben pomoči, je treba videti človeka, pri katerem smo zainteresirani, da bo še naprej aktiven v družbenem dogajanju, ne da bi ga pri tem ovirale gmotne in druge težave. Do reševanja teh problemov ne smemo imeti papirnatega, birokratskega, brezdušnega odnosa, kajti ta v največ primerih vzbuja nerazpoloženje in razburjanje, namesto da bi iz normalnih pogojev življenja kličo človekovo zadovoljstvo.

F. SETINC

Za pravilne odnose do nekdanjih borcev

Bivši borci in aktivisti se zavedajo, da ne morejo niti nočejo sedeti na lovorikah zmage, ki je bila izvojevana s tolikšnimi žrtvami. Zaveda-

jo se tudi, da prihaja doba mladih, ki prevzemajo odgovorne položaje tako v gospodarskih organizacijah kot družbenih službah in ostalih institucijah. Vemo, da zahteva današnji čas strokovnjake, ljudi z visoko izobrazbo, ki jih potrebujejo naša industrija, kmetijstvo, javne službe itd. Večina borcev ni imela možnosti za pridobitev šolske kvalifikacije. Povojna izgradnja je terjala celega človeka, zato ni bilo časa za šolske klopi. V zadnjih letih so se stvari spremenile: ni bila več potrebna tolikšna aganžiranost borcev na vsakem koraku, zato so jih začeli zamenjavati mladi. Precej borcev si je pridobilo srednjo in višjo izobrazbo, vendar je kljub temu še velika večina ostala pri osnovnošolski izobrazbi.

Prišel je čas, ko praksa brez šole ne zadostuje za kolikor toliko odgovorno mesio. Sole nam dajejo iz leta v leto več intelektualcev. Kam sedaj z bivšimi borci, tistimi med 40 in 50 leti. Ali naj jih kar po vrsti upokojimo? To se že vse prečesto dogaja. Take tendence so tudi v naših podjetjih. Samo en primer! Pri INLESU v Ribnici opravlja v upravi, odgovorno službo bo-

rec od leta 1941, ki naj bi se po mnenju UO podjetja in nekaterih komunistov upokojil, čeprav človek s 40 leti še ne želi imeti naziv penzionista.

Na aktivu komunistov, članov Zveze borcev Ribnica, je bilo povedanih mnogo pikrih besed na račun slabega odnosa, da ne rečemo podcenjevanja, ki ga imajo mlajši strokovni kadri v podjetjih do bivših borcev. Ali je to izboljšati in da so jim izvojevano zmago ter povojno izgradnjo in stipendijami omogočiti možnost, da so se izsolali in da so danes v dobro plačanih službah? Borci nočejo miloščne, hočejo to, kar so zaslužili. Miloščina pa se jim zdi doplačevanje za razliko do 26.000 din, kot je določeno v zakonu. Podjetja naj omogočijo borcem tako delo, da bodo za svoje delo ustrezno plačani! Ali naj se vratarji, kurirji in podobni poklici rekrutirajo le iz vrst bivših borcev?

To in še marsikaj je bilo povedano na omenjenem posvetu. Nakazane so bile rešitve, ki bi bile v korist borcem. Slišali smo tudi odločno besedo, da se ne bodo pustili žaliti.

KAREL ORAZEN

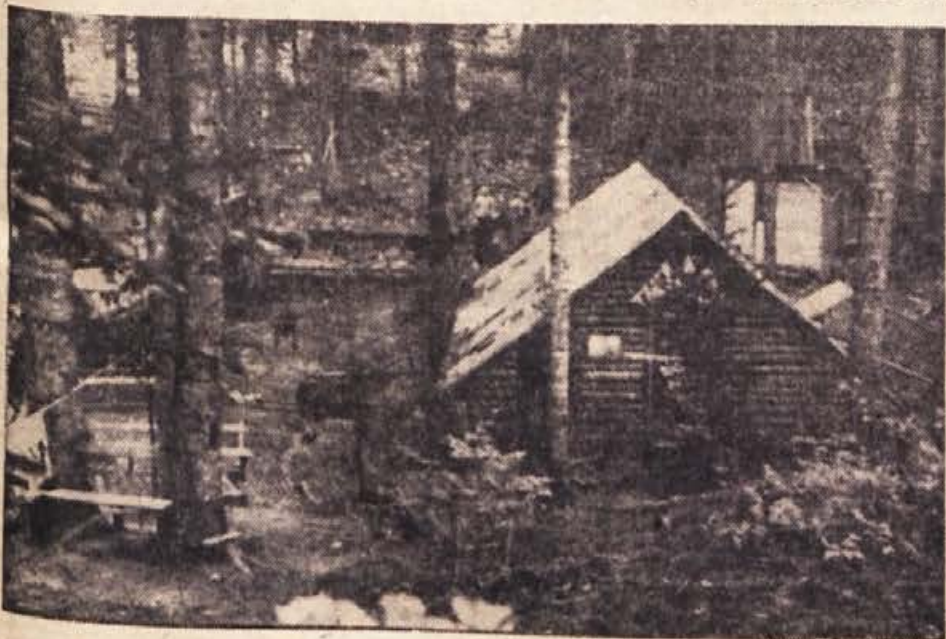
Zaman je sovražnik leta 1941 računal, da se mu bo posrečilo vojaško in politično zlomiti vstajo slovenskega ljudstva. Pod vodstvom KP in OF, združeni v boju jugoslovanskih narodov pod neuklonljivim praporom revolucije v rokah tovariša Tita, smo Slovenci z lastno partizansko vojsko začeli osvobajati domovino in delati za nov družbeni red. Mladi rod je po vojni dostojno šel po stopinjah očetov, bratov, mater in sestra. In prav tako dela tudi danes: ni mu žal truda ne znoja, kadar pomaga domovini. - Na sliki: prizorček iz mladinske delovne brigade, ki pomaga te dni pri obnovi ceste Metlika - Crnomelj. Njihov pozdrav za 22. julij bo krepak brigadirski horuk!

FARMIS na Mirni?

Prebivalci Mirenske doline so bili prijetno presenečeni ob vesti, da namerava »Farmis« tamkaj urediti obrat za proizvodnjo plastične in kartonske embalaže. Kolikor je do zdaj znanega, bi ta obrat zasedel poslopje, v katerem je imela tovarna šivalnih strojev obrat za izdelavo nalivnih peres, zaposloval pa bi okrog 150 ljudi. Ko so za zadevo zvedeli občinski odborniki, so menili, da je tak obrat na Mirni vsekakor potreben, ker bi zaposlil precejšnje število ljudi in še bolj utrdil gospodarsko moč kraja.

Pozdravi in čestitke iz Konopišta

Za praznik vstaje slovenskega ljudstva pošiljajo iskrene čestitke slovenski fantje, ki so pri vojaki v Konopištu. Ob tej priložnosti lepo pozdravljajo mladino in vse domače. Avgust Golob, Jože Rožman in Maks Dominic.

NA ROGU MED OSVOBODILNO VOJNO

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM,
POSEBNO PA SVOJIM POSLOVNIM
PRIJATELJEM

ŽELI PRIJETNO PRAZNOVANJE 22. JULIJA
IN JIM CESTITA

„KOČEVSKI TISK“
KOČEVJE

KRI - najuspešnejše zdravilo pri mnogih boleznih

Novo mesto, bolnišnica, torek, 14. julija ob 8. uri:

Na hodniku v kleti, kjer ima prostore transfuzijska postaja, je čakalo več moških in žensk, ki so odhajali skozi vrata na levi in prihajali ven z zelenimi kartoni v rokah. Čez nekaj časa so si oblekli bele halje, si navzeli čez obraz bele maske iz blaga, si obuli posebne

čevlje, nato pa posamič vstopali skozi vrata na desni strani hodnika. V tej sobi odvzemajo kri.

Najprej se je ulegel na mizo Franc Luzar, 55-letni uslužbenec iz Gabrja. Ko mu je sestra zavezovala roko, se je šalil, potem pa hotel, da bi mu na vsak način vzeli več kot tri decilitre krvi.

— Ali lahko? — je vprašala sestra dr. Nado Cimer-

man, ki je pri mizi pregledovala preiskave, opravljene za vsakega krvodajalca pred odvzemanjem krvi.

— Ni treba! Tri decilitre je kar dovolj za vas, Luzar! — je dejala. — Tudi vas moramo čuvati, saj ste danes že tridesetletni tu.

»Predvsem bi radi dosegli, da bi bilo vsak teden približno enako število krvodajalcev, ker potem delo laže in boljše pripravimo!« je med drugim poudarila dr. Nada Cimerman, ki vodi transfuzijsko postajo v novomeški bolnišnici.

Potem se je oglašil krvodajalec, ki mu je medtem že začela kapljati rdeča tekočina iz roke v posebno posodo:

— Do katerega leta pa bom lahko prihajal k vam? Kljub 55 letom se še prav dobro počutim. Saj nisem prestar, ali ne?

— Brez skrbi! Vsaj še pet let boste lahko dajali kri.

Potem je bil možak potolažen in je mirno ležal, dokler ni bil postopek končan in mu je zdravnik izročila belo kuverto — pismo, v katerem ga hvalijo Rdečega križa, ki jo dobi vsak krvodajalec, ter modri listek, s katerim dobi malico v bolnici.

Medtem ko so sestre pripravile za odvzem krvi drugega krvodajalca, je dr. Cimermanova, vodja transfuzijske postaje povedala:

— Imamo cel kup stalnih krvodajalcev, na katere se res lahko zanesemo. Eden takih je tudi tovariš Luzar.

V lanskem letu se je dotok krvodajalcev s pomočjo RK močno povečal v primerjavi s prejšnjimi leti. Javilo se je 1913 prostovoljnih krvodajalcev, kri pa smo odvezli 1590 ljudem. Letos se je že v prvi polovici leta prijavilo na odvzem krvi 1232 ljudi, za oddajo krvi pa jih je prišlo v poštev 930. Od njih smo dobili že okoli 250 litrov krvi, kar je polovico našega letnega plana, zato upamo, da ga bomo do konca leta lahko dosegli. Kljub temu smo morali doslej dobiti iz Ljubljane že okoli 40 litrov krvi posebnih krvnih skupin, katerih pri nas glede na majhen izbor krvodajalcev nismo mogli dobiti.

Vso kri, ki jo odvajamo pri nas, porabimo izključno samo za potrebe naše bolnišnice. S pomočjo Rdečega križa in njegovih marljivih aktivistov smo organizirali redno oddajo krvi vsak torek dopoldne, in to tudi v poletnih mesecih, ko so dopusti.

Kot rečeno, smo z dosedanjim delom zadovoljni, radi bi dosegli le to, da bi bil dotok krvodajalcev vsak teden enakomeren, ker potem laže opravljamo delo. Prizadevamo si tudi, seveda spet s pomočjo RK, da bi pridobili nov krog stalnih krvodajalcev. Kako so nekateri ljudje požrtvovalni, pove podatki, da je bilo pri letošnjih 930 odvzemih krvi upoštevanih 493 starih krvodajalcev.

Pri nadaljnjem delu želimo le to, da bi RK pri teh prizadevanjih ne ostal osamljen in da bi mu na terenu pomagale tudi druge množične organizacije. Če pa bi v kakšnem kraju ali kolektivu bilo potrebno predavanje ali drugačna strokovna pomoč, smo radi volje na razpolago, kolikor nam bo le čas dopuščal.

V imenu transfuzijske postaje in vseh bolnikov, ki jim je darovana kri rešila življenje, bi se rada zahvalila za vso dosedanje pomoč vsem aktivistom RK in vsem krvodajalcem, zlasti pa tistim, ki večkrat prihajajo k nam in ki jih že dobro poznamo!

RIA BACER

PISMA UREDNIŠTVU

ŠE O PRESKRBI Z MESOM V SEVNICI

Tovariš urednik!

V 25. št. Dolenjskega lista je Alojz Kostrevec opisal probleme v zvezi s preskrbo mesa v Sevnici, Trzinu, Krmetju in Sentjanžu. Njemu in ostalim občanom pojasnjujemo, zakaj so se povečale maloprodajne cene mesa.

Goloto je občanom, predvsem živinorejcem, znana problematika v zvezi z odkupom in odkupnimi cenami živine. Do nedavnega je veljal še zvezni dogovor o najvišjih odkupnih cenah za goveje živino, vendar pa so bile te cene v primerjavi z življenjskimi stroški zelo nizke. Ze tov. Kostrevec je omenil, da zato zasebni živinorejci niso bili pravilno stimulirani. Res je, da se nekatere gospodarske organizacije niso ravnale po dogovoru, ampak so živino odkupovale po višjih cenah in tako onemogočile poslovanje podjetjem, ki so dogovor upoštevali. Ker je postala razlika med odkupno in maloprodajno ceno vedno manjša, so morala nekatera mesarska podjetja meso podražiti. To je najprej naredilo mesarsko podjetje v novomeški občini, nato Brežice, Krško in drugi kraji v Sloveniji. Med zadnjimi je ukrep sprejela tudi sevniska občina.

Cene mesa so kontrolirane in mora gospodarska organizacija, ki cene zvišuje, vložiti pismen in dokumentiran zahtevek na oddelek za gospodarstvo občinske skupščine, končno pa o zadevi odloči zavod za cene v Celju. Sprito tega sta obe kmetijski zadrugi na našem področju vložili svoje predloge o enotnih prodajnih cenah mesa 760 dinarjev za kilogram. O predlogu je razpravljala svet za gospodarstvo in blagovni promet. Zavod za cene je predloge najprej zavrnil, ker niso bili ustrezno dokumentirani, nato pa je stvar obravnaval in odločil, da je treba prodajati meso ločeno po kvalitetah in cenah, kakor je bilo objavljeno že v Dolenjskem listu. Odločitev, kje naj prodajajo meso ene in kje meso druge kvalitete, pa je zavod prepustil občinski skupščini. Stvar je spet reševal svet za gospodarstvo in blagovni promet, ki je po razgovoru s KZ Sevnica in KZ Krmelj odločil, da se v Sevnici na Trgu svobode prodaja goveje meso I. kvalitete, v mesnici na Glavnem trgu pa meso II. kvalitete. V mesnicah v Krmelju, Sentjanžu in Trzinu pa bodo najprej 14 dni prodajali meso prve kvalitete, naslednjih 7 dni pa meso druge kvalitete.

Dosedanje izkušnje v Sevnici so pokazale, da kupujejo v Sevnici prvovrstno meso na Trgu svobode bolj kot drugovrstno meso na Glavnem trgu. Res je, da je meso predrago, vendar se trenutno ne da napraviti drugače.

O tem, ali je v prodaji res prvovrstno meso izvozne kvalitete, pa bodo govorile analize mesa v pooblaščenih laboratorijih. Tako bo potrošnik za težko prislužen denar dobil res ustrezno blago.

Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine v Sevnici

KMETOV ODGOVOR

Tovariš urednik!

V eni zadnjih števil sem brala članek K. J., v katerem piše, da varujmo mlado divjad, ker je ta kras naših gozdov. Ko bi pisec malo pomislil, kakšno škodo dela ta divjad kmetu po polju, ne bi mogel tega pisati.

Kakšen kras imajo hribovski kmetje na polju jeseni, ko je vse pomenjano in uničeno? Jeseni, ko bi morali kmetje z veseljem spravljati pridelke, z žalostnim srcem in solznih oči gledajo uničeno polje. Danke moramo plačevati velike, hrano pa kupovati. Kje naj dobimo denar? Hribovski kmet ne more hoditi v službo, ker je preveč oddaljen od tovarn, doma se mora preživljati, kakor ve in zna. Zadnja leta pa je življenje čedalje težje, ker mu divjad vse uniči. Srne narede spomladaj ogromno škodo na polju, jeseni pa še prašiči, včasih tudi medved. Zdaj je živalsko življenje več vredno kot človeško! Žival je pod zaščito, človek pred njo pa ni! Žival dela lahko še tako veliko škodo, če pa človek srno ubije, mora plačati veliko kazen in še zaprejo ga lahko. Včasih, ko smo smeli divjad pobijati, sem imela v žitnici polne predače žita, zdaj pa so vsi prazni. Se toliko ne pridelamo, da bi se čez zimo preživljali s svojim pridelkom. Polovico polja, ki je ob gozdu, smo morali že pustiti, zato ne moremo biti veseli takih člankov in se tudi ne strinjamo s tem, da je divjad v kras našega polja.

KMETICA IZ SEMICA

NE POZABIMO NA DEBENC!

Tovariš urednik!

Pred dnevi sem dobil v roke prospekt Dolenjske turistične zveze, ki je prav lepo in okusno izdelan. Vsebuje krasne barvne slike posameznih turističnih točk Dolenjske, pogrešam pa Debenc, ki bi že zaradi vloge, ki jo je odigral v slavni preteklosti naše NOB, zaslužil, da bi ga vanj vnesli. Koča na Debencu je lepo oskrbovana, dostop je mogoč tudi z motornimi vozili, vrhu tega je s turistične postojanke slikovit razgled. Omeniti bi lahko tudi smučarsko skakalnico na Mirni, restavracijo »Dana« itd., pa bi morda tudi v te kraje začeli prihajati turisti. Upajmo, da bodo pri izdelavi prihodnjega prospekta to upoštevali!

BORIS DEBELAK
občinska skupščina

Občinsko pravobranilstvo ob prvi obletnici

Kjer se prepirata dva, ima lahko samo eden prav. To pa težko dokaže, ker poskuša tudi nasprotnik uveljaviti svojo »pravico«. Resnica je samo ena in ta mora zmagati. Tisti, ki so se že kdaj potegovali zanjo, vedo, da tega ni vedno lahko doseči. Pomagati si je treba drugače in pri tem pokličemo na pomoč zakonodajo. Nemogoče je, da bi vsak zase študiral in tolmačil zakon in ugotavljal, ali se vedno in dosledno ravna po njem. Težko je v preprostih primerih, neprimerno težje pa v zapletenih zadevah.

Javno pravobranilstvo ni nič drugega kakor služba, ki skrbi, da se vsak prepir, vsaka pravda reši zakonito, v korist tistega, na čigar strani je pravica. To pa ni niti nepomembno niti neodgovorno delo. Zato je vsak pravobranilec odgovoren za svoj nastop.

Občinsko javno pravobranilstvo v Novem mestu deluje kot pristojna služba za področje štirih občin na Dolenjskem. Ustanovljeno je bilo pred dobrim letom in posluje popolnoma neodvisno od ustreznih služb na višji ravni. S posebno pogodbo je urejeno tudi financiranje, tako da vsaka občina prispeva delež v skladu s področjem nalog v pristojnosti te službe.

Letno poročilo občinskega javnega pravobranilstva navaja vrsto področij, kjer je

ta služba odigrala svojo vlogo. Sodelovala je v 135 pravnih primerih, v katerih je zastopala deloma tožnika, deloma toženca. 116 pravnih je bilo končanih lani, ostalo pa bodo rešili letos. V 12 primerih je pravobranilstvo zastopalo gospodarske organizacije, kar je pravzaprav novost v tej praksi in se v naši republiki šele uvaja. Med 69 primeri izvršb je 60 akcij, v katerih je pravobranilstvo zastopalo zahtevajočo stranko, in le 9 takih, kjer je tekla izvršba zoper stranko. Odškodninskih zahtevkov v kazenskem postopku je pravobranilstvo prejelo 118, večdar jih je rešilo le 65.

Često so javni pravobranilci dajali strankam pismena pravna mnenja. Teh so lani dostavili posameznim občanom 65, razen tega pa so ta-

ka mnenja dajali ustno in po telefonu.

Lani je pravobranilstvo prejelo v preudarek (ocena zakonitosti) tudi 853 raznih upravnih odločb, sklepov sodišč ter pogodb. To so interesi napravili zato, da bi jim pravobranilci preverili, če s temi akti morda le ni povzročena škoda družbenemu premoženju.

Razen tega se javno pravobranilstvo čedalje bolj uveljavlja kot svetovalec v premoženjskopravnih zadevah, ki jih rešujejo občinske skupščine. To je vsekakor koristno, ker je ob takem preventivnem delovanju manj možnosti za pravičanje.

Kljub uspehom, ki jih je pravobranilstvo doseglo in jih navaša poročilo, pa ta služba še ni dosegla tiste učinkovitosti in namena, kakor bi morala. Zlasti so pomanjkljivi stiki z družbenimi organizacijami v novomeški občini. Pravobranilci nimajo stikov niti z občinskimi organi, čeprav te želijo imeti. Vsi tudi prav, da na primer isti pravobranilec danes zastopa tožnika, jutri pa bo imel ustrezeno pravno vlogo ob tožencu. Gre torej za specializacijo na posameznih področjih tudi v gospodarstvu, ker bo ta služba le tako lahko delala kvaliteto. Če se nadalje ugotovi, da se posamezniki premalo poslužujejo pravobranilstva, smo na drugi strani zaskrbljeni, ker samo dva pravobranilca ne bosta zmogla vseh nalog. Ze zaradi velikega območja (štiri občine) bo treba načeti kadrovske vprašanje v tej službi.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Luzar, Anton Luštek, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Franc Senčar, član kolektiva IMV, Novo mesto; Ivan Pograjc, član kolektiva Splošna bolnišnica Novo mesto; Janez Gornik, Pavla Jare, Stelka Čekelič, Miha Ferlinčič, Franc Jerman, Franc Dragun, člani kolektiva Krka, Novo mesto; Pavel Svetec, posestnik iz Lenkova; Marija Tišovec, član kolektiva K'ra, Novo mesto; Alojz Tekator, Janez Mavšar, Jože Kastelle, člani kolektiva Novoles, Novo mesto.

Pot do kruha med željami in možnostmi

V brežiški občini končuje letos šolsko obveznost 458 otrok, od tega v osmih razredih 150 fantov in 144 deklet. Ostali zapuščajo šolo v sedmem, šestem in petem razredu. Lani jih je končalo šolsko obveznost v nižjih razredih 214, vendar se jih je 93 odločilo za nadaljevanje v letošnjem šolskem letu. Tako je marsikdo, ki ni najbolje napredoval, le dokončal razred več in bo laže prišel do poklica.

BREŽIŠKE VESTI

Zavod za zaposlovanje delavcev v Brežicah je učence zadnjih letnikov anketiral in tako zbral podatke o njihovi odločitvi za poklic. 146 jih je odgovorilo, da se želijo vključiti v uk, ostali pa so se izrekli za nadaljevanje šolanja. Dekleta so pokazala največ veselja za študij na

učiteljsko, gostinskih šolah in šolah za zdravstvene delavce, v gimnaziji, ekonomski in administrativni šoli. Med odgovori fantov je bilo največ želja za poklic sanitarnega, zobnega in rentgenskega tehnika, sledile so odločitve za tehniško srednjo šolo (strojno, elektro in gradbeno stroko), za gimnazijo, nekaj pa tudi za kmetijske in vojaške šole. Stanje po vpisu je drugačno, ker niso bili vsi sprejeti na šole, za katere so se odločili, nekateri pa so se medtem tudi premislili, ker ni bilo upanja na štipendije. Tisti učenci, ki so si izbrali uk, želijo postati predvsem ključavničarji, kovinostrugarji in avtomehaniki. Tudi za elektrostroko so pokazali precej zanimanja, prav tako za trgovsko in gostinstvo, za gradbeno in lesno pa skoraj nič. Med željami deklet so prevladovala težnja za uk v trgovini, oblačilni in frizerski stroki. Žal pa je bilo za dekleta razpisanih ze-

lo malo učnih mest. Zavod jim je posredoval učna mesta v trgovini, frizerstvu in gostinstvu. Desetim je oskrbel vajenska mesta za trgovsko stroko v Ljubljani. Fantom je nudil mesta za vodovodne in elektroinstalaterje, za monterje in kleparje klimatskih naprav ter elektro-monterje pri Industrijskem montažnem podjetju v Ljubljani. Pogoji za uk so ugodni in vsi vajenci pri tem podjetju imajo zastoj hrano in stanovanje. Nekaj fantov iz občine bo šlo tudi v velenjski rudnik, nekaj pa v gumarsko šolo v Kranju.

Zavodu za zaposlovanje je torej le uspelo usmeriti pretežno del mladine v poklice, čeprav se ti marsikaj razlikujejo od njenih želja.

Matično službo za Skopice opravlja brežiški matični urad

Za naselji Gornje in Dolnje Skopice je od lanskega septembra dalje opravljal matično službo krajevni urad Cerkije ob Krki, za ostale posle pa je bil še vedno pristojen krajevni urad v Krški vasi. Prijavno-odjavna služba in ostale evidence pa so med seboj tesno povezane, zato so nastajale razne težave, zlasti pri izdajanju potrdil občanom ipd. Predstavnik organizacij in društev naselij Gornje in Dolnje Skopice so se pretekli mesec sestali in odločili za prenos matične službe na matični urad Brežice. Enako odločitev je na zadnji seji sprejela tudi občinska skupščina in od 1. julija dalje njen sklep že velja.

Cesta PLANINA - SEVNICA še vedno zaprta!

Vse kaže, da opozorilo občinske skupščine Sevnica za ureditev ceste do Planine ni našlo odmeva niti pri celjskem niti pri novomeškem Cestnem podjetju: cesta Sevnica-Planina je še vedno zaprta. Dnevi pa hitijo in bliža se tudi 16. avgust. Za ta dan je namreč napovedana osrednja proslava 20-letnice ustanovitve Kozjanskega oddela na Planini. Toda kako priti do tja, če cesta ne bo prevozna?

Lani je bilo za ureditev omenjene ceste vloženih 18 milijonov dinarjev. Letos je potrebno za zavarovanje ceste mnogo manj denarja, zato res ni razumljivo, zakaj ceste ne usposobijo, če so ji prej namenili toliko sredstev. Cesto Sevnica-Planina upravlja dve podjetji, ker je na meji dveh okrajev. Tisti del, ki ga ureja cestno podjetje iz Novega mesta, je bil vseskozi vzdrževan mnogo skrbneje kot celjski odsek. Zdaj je lepa priložnost, da se lotita ureditvenih del obe podjetji hkrati. Sredstva bodo morala biti na razpolago, saj bi bila prava sramota, če za tako množično proslavo ne bi mogli ceste pravočasno usposobiti za prevoz z motornimi vozili.

-EY

Pri METALU - širši krog odjemalcev

Podjetje Metal Jesenice gre letos poslovanje dobro od rok. Letna realizacija je planirana v znesku 140 milijonov, do 25. maja pa so napravili že za 81 milijonov prometa. Vsekakor lep uspeh, ki so ga dosegli delno z večjo produktivnostjo, delno s povečanjem članstva zadruga. Poslovanje bi bilo lahko še uspešnejše, ko ne bi ves ta čas primanjkovalo surovin. Nekaterih izdelkov zaradi tega sploh niso mogli napraviti.

Podjetje Metal je letos precej razširilo mrežo odjemalcev in izdelke mu je uspelo prodati celo že v Beogradu. Med rednimi odjemalci so podjetja Rade Končar v Zagrebu, Metalka iz Ljubljane, Tara (Beograd), Novotehna (Novi Travnik), Rudar (Zagreb), Ferimpot (Zagreb), Brodokomerc (Reka), Gradis (Ljubljana) in še vrsta drugih. Izdelki Metala gredo dobro v promet in prodaja je po izjavah člana kolektiva

malone lažja kot nabava surovin.

Kovinoplast ima prav tako težave s surovinami. Obrat ima malo obratnih sredstev in si zaradi tega ne more povečati surovinskih zalog. Kolektiv bi tudi rad povečal število strojev, zato je podjetje zaprosilo za 6 milijonov kredita. O tem je na zadnji seji razpravljala občinska skupščina Brežice in odobrila 4 milijone. Za novo delavnico imajo prostor že pripravljen. Napeljana je elektrika, samo še stroje je treba postaviti vanj. Če bodo mogli nabaviti stroje, bodo lahko zaposlili še 10 ljudi. Domačim bo to prišlo prav, saj se jih veliko vozi na delo v Zagreb, od koder se vračajo šele pozno zvečer.

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

5 milijonov dodatnih sredstev za šolstvo

Dohodki občine Brežice se bodo letos predvidoma povečali za 9.400.000 dinarjev, zato je občinska skupščina na seji 25. junija sprejela odlok o rebalansu družbenega plana in proračuna. Iz tega presežka bo dobil 5 milijonov dinarjev sklad za šolstvo, in sicer za kritje materialnih izdatkov. Osnovna šola Brežice I bo prejela od sklada še 700.000 dinarjev, da bo lahko uredila šolske prostore in da bo krila stroške sodelovanja s šolami, ki nosijo ime bratov Ribarjev. Za občinski praz-

nik se bo tudi ta šola preimenovala v osnovno šolo bratov Ribarjev.

Ostali del presežka dohodkov občine bo razdeljen takole: sklad za borbe bo prejel 400.000 dinarjev, organizacija ZB, ZROP in VVI 600.000, občinski komite ZMS 400.000, sklad za štipendije 500.000 in sklad za kulturo in prosveto 1.500.000 dinarjev. Mladinski klub, ki do sedaj ni prejel nič pomoči, bo dobil 400.000 dinarjev, 600.000 dinarjev pa je namenjenih občinskemu odboru Jugoslovanskih pionirskih iger.

NOVO V BREŽICAH

Zavod za komunalno dejavnost je v aredu mesta na pločniku pred trgovsko poslovalnico »Posredstvo« odprl vhod v zaklonišče. To je ena izmed variant za ureditev javnega stranišča, ki ga Brežice pogrešajo že vsa leta. Zaklonišče je precej globoko pod zemljo, zato bo strokovnjak-geometer najprej izmeril, če bo sploh možna speljati kanalizacijo. V primeru, da je mestna kanalizacija položena višje, stranišča na tistem mestu ne bo moč urediti; poiskati bo treba drugo rešitev in morda bi ga kazalo postaviti blizu trdnice, kjer je alasti potrebno.

V Vrblni se je v ponedeljek, 13. julija, vžgal kombajn kmetijske zadruga Brežice. Poslar je namreč med žetvijo jedrca in ga je povzročil kratek stik na elek-

trčni napeljavi. Bilo je okrog 14.30. Delavci so takaj pričeli gašiti ogenj z zemljo in gasilnim aparatom ter tako preprečili večjo škodo. Ob prihodu gasilcev je bil goreč kombajn že pogasjen. Komisija je ocenila škodo na 250.000 dinarjev.

Na travniku za rokometnim igriščem je poleg stanovanjskega bloka brežiške bolnišnice rasla nova stanovanjska hiša. V njej bo šest družinskih stanovanj in devet samostojnih sob. Stanovanja bodo vseljena jeseni. Do takrat bodo opravljena tudi vsa obrtniška dela in instalacije. Investitor je slovenska bolnišnica v Brežicah. Stroški gradnje bodo znašali približno 45 milijonov dinarjev. Novi stanovanjski blok gradi SGP Pionir iz Novega mesta.

Konfekcija »Lisca« iz Sevnice uspešno rešuje probleme zaposlovanja ženske delovne sile z odpiranjem svojih obratov izven občinskega centra. Te dni sem obiskala obrat v Krmelju, kjer me je sprejela DANICA JESIH, vodja izmene. Po poklicu je šivilja in je v Krmelju zaposlena leto dni. Predtem je bila 10 let vodja izmene v tovarni »Sava« v Zagorju, zato ima za seboj bogate delovne izkušnje.

»Rada bi zvedela kaj več o vašem obratu,« sem jo nagovorila.

Danica Jesih, vodja izmene obrata LISCE v Krmelju

»To vam z veseljem povem,« je dejala. »Vseh skupaj nas je tu zaposlenih 64 žensk. Delamo v dveh izmenah, tako da kar najbolje izkoristimo stroje, ki jih imamo. V moji izmeni so predvsem mlada dekleta od 17. do 22. leta. Za delo so se usposobile v trimesečnem tečaju. Pri šivanju so spretna in norma jim ne povzroča težav.«

»Kako so se vživele v delo pri šivalnih strojih starejše tovarišice, tiste, ki so bile prej zaposlene pri rudniku?«

»Hitro so se znašle, čeprav so prej mnoge izmed njih opravljale težak del.«

»Kakšni so delovni pogoji in v čem se kaže skrb podjetja za delavke vašega obrata?«

»Obrat je lepo urejen. Prostor so svetli in suhi, le kuhinje nimamo, da bi v njej pripravljali toplo malico. Zdarji svojo menzo obrat Metalne in verjetno se jim bomo potem pridružili kot gostje. Naše delavke bodo letos lahko preživele letni dopust v Piranu ali Splitu. Prva izmena bo odpotovala 26. julija. Za dnevno oskrbo morajo prispevati po 700 dinarjev, ostalo regresira podjetje.«

»Imate kaj težav z delovno disciplino?«

»Ne morem se pritoževati. Na delo prihajajo vse delavke zelo točno, čeprav so po več kilometrov oddaljene.«

»V obratu je zaposlenih tudi precej mladink. Imajo svoj mladinski aktiv?«

»Seveda ga imajo in še prav pridno delajo. Sicer vam pa o tem lahko največ pove pred-

sednica. Jo bom kar poklicala.«

Predstavila mi je 22-letno delavko Marico Janežič. »Naša organizacija skrbi za vse proslave,« je dejala prizadev-

SEVNIŠKI VESTNIK

na mladinka. In predavanja ter razgovore prirejamo, da se seznanimo s problematiko podjetja, zlasti z delitvijo dohodka in planskimi nalogami. Tudi zdravstvena predavanja organiziramo in pred kratkim smo povabile dr. Pesjakovo. Mladinska organizacija v našem obratu je prevzela nase tudi dolžnost za ureditev odbojarskega igrišča. Splanirale ga bomo po delovnem času.«

»Kako je pri vas z uvedbo 42-urnega delovnega tedna?«

»Poskusno smo mesec dni že delale tako, da smo imele prosto soboto. Naša izmena je presegla postavljeni plan za 8 odstotkov. Ne morete si misliti, kako se navdušujem

za takšen način dela. V nedeljo se res odpočijemo, ker vsa teža domača dela lahko opravimo v soboto.«

»Imate družino?«

»Nimam, vendar moram pomagati staršem.«

»Od kod ste doma?«

»Iz Zgornjih Vodal, osem kilometrov od Krmelja. V službo se vozim s kolesom. Oče je upokojeni rudar. Imam

Marica Janežič, predsednica mladinske organizacije v krmeljskem obratu

Na šentjanški pošti ni bilo vse v redu

Lani se je na pošti v Sentažanji zglasil neki tovariš iz Rovinja in povedal, da je oktobra 1962 pri tej pošti vplačal 4.500 din na račun uprave za dohodke v Sevnici, prejel pa je ponovno terjatev za ta znesek, čeprav ima potrjeno, da je plačal. Za njim so se zglasili še drugi, in tako je prišlo na dan nepošteno poslovanje poštne uslužbenke Marije Rihter, ki je bila blagajničarka na pošti v Vidmu-Krškem, nekaj časa pa nameščena tudi na pošti Sentažanj.

Pred tednj je bila na okrognem sodišču v Novem mestu razprava, na kateri je obtožena Marija Rihter vztrajno zatrjevala, da si denarja ni prilačila, kot ji je očitala obtožnica. Spritno nasprotnih dokazov pa je senat

prišel do sklepa, da je kriva, in jo obsodil na 4 mesece zapore, pogojno za dobo dveh let.

Ker je bila omenjena uslužbenka prvič pred sodiščem, ker je bila več let med tem vzorna uslužbenka, ker je nastalo škodo že povrnila in ker je bila tik pred porodom, se je sodišče odločilo za tako kazen v prepričanju, da jo bo v prihodnje spametovala.

V Krmelju ni rešena družbena prehrana

S tem ko se povečuje število zaposlenih, postaja v Krmelju vedno bolj pereč problem družbene prehrane. O tem, kako zagotoviti delavcem, ki so v veliki večini doma v okolici Krmelja, pre-

hrano med delavnikom in po njem, je bilo izrečenih na raznih posvetih in sestankih že veliko besedi. O tem so razpravljali organi samoupravljanja in sindikat, danh je bilo tudi več predlogov za rešitev, storjenega pa ni doslej še nič. Vse kaže, da bo treba sklicati posvet delovnih organizacij v Krmelju, kjer naj bi v sodelovanju z občinsko skupščino napravili potrebne korake, da bi zadevo začeli reševati tudi z dajanjem.

D. B.

Kdaj bo v Krmelju zaživel servisna dejavnost?

Prebivalci Krmelja si želijo več servisov stanovanjske skupnosti, ker v Krmelju ni obrtnikov za razne uslužbne dejavnosti. Največ težav je z okvarami na vodovodu. Po pomoč se zatekajo k delavcem iz Metalne. Potreba po servisih je bila izražena že na zborih volivcev Občani menijo, da je tega, da še vedno ni nič naredjenega, kriv tudi odbor stanovanjske skupnosti, ki je premočno prelen. Metalna in vse ostale delovne organizacije so pripravljene pomagati pri ustanovitvi servisov. Prebivalci prosijo, naj o zadevi razpravljajo tudi občinska skupščina v Sevnici, za kar ji bodo hvaležni.

Kdaj bo v Krmelju zaživel servisna dejavnost?

D. B.

Matični urad Tržišče

Junija sta doma rojili: Ivanka Stimeonov iz Vodal — dečka in Jožeta Lepša iz Tržišča — dečka. — Porok ni bilo. — Umrla je Angela Kos, gospodinja iz Polja, stara 71 let.

Pogled v delavnico v Krmelju

„Letošnja sezona je boljša od lanske“

Edina gostinska delavka-natakarica, ki ima končano strokovno izobrazbo, je v črnomaljskem hotelu »Lahinja« **IVANKA ROŽMAN**. Pred dvema letoma je v Novem mestu končala gospodinjstvo šolo in se pravzaprav usposobila za poklic kuharice, vendar ni dolgo ostala pri tem poslu. Po končani šoli, katero ji je omogočila obiskovati Zveza borcev, ker je njen oče umrl v Mauthausnu, se je zaposlila v Makarjevi gostilni v Metliki. Tam je bila deloma v kuhinji, deloma pa je stregla gostom, in slednje ji je bilo bolj všeč. Po 7 mesecih prvega službovanja je prišla v novi črnomaljski hotel, kjer je še danes. Malo začudena je bila, ko sem jo kot gost porabila k mizi,

Ivanka Rožman: »V poklicu sem zadovoljna...«

lavec, zdaj pa, ko so ljudje na dopustih, je abonentov manj.

— Kadarkoli grem mimo našega hotela, vidim, da na vrto ni veliko gostov. Kako to?

— Ob delavnikih je tam res malo ljudi, ob sobotah zvečer, ko imamo ples, in tudi ob nedeljah, pa je vse zasedeno.

— Kako pa je z vašim zaslužkom? Ste zadovoljni?

— Plačani smo po učinku. Jaz zaslužim okoli 34 — 36 tisoč din na mesec. Hrano imam tu, plačam zanjo 4.600 din, za stanovanje dam 1.500 din, z ostalim denarjem pa še kar lepo izhajam. Porabim ga v glavnem zase. Kadarkoli grem domov, kjer je še več otrok, pa jim kaj nesem.

— Ali imate delovni čas točno določen?

— Imamo. Delamo v izmenah. En teden od šestih do dveh, drugi teden pa od dveh do enajstih zvečer. Razen tega smo v službi vsako soboto zvečer in tudi ob nedeljah. Prosti smo malo, saj ob nedeljah nimamo nič. Med de-

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

lavinikom pa grem ob prostih popoldnevih včasih domov, ob torkih in petkih pa v kino. V splošnem sem v poklicu zadovoljna in si ne želim nič posebnega!

R. B.

Spet »pomota« v samopostrežbi

Nedavno je občinski sodišče v Črnomlju kaznovalo s 7000 din denarne kazni L. P., gospodinja iz Metlike, ki je letos aprila v črnomaljski samopostrežni trgovini »Prehrana« skrivaj vzela za 2748 din blaga.

Uslužbenka te trgovine je videla, da je omenjena stranka ob nakupu spravila nekatere stvari v nakupovalno mrežo, nekaj pa v torbico, zato je blagajničarka na to opozorila. Ko je L. P. pri blagajni hotela plačati le to, kar je imela v kovinski košarici, so jo poklicali v pi-

sarno. V njeni torbici so našli še čokolado, več konzerv in 1,98 kg teletine! Izgovarjala se je, da je teletino pomotoma vzela, konzerve in čokolado pa da je dobila v hrambo od neznane ženske, ki jo je tega dne srečala in je ni več videla... Ker so hoteli v trgovini od nje še denar za meso in ker so jo osumili, je bila stranka tako užajena, da mesa sploh ni hotela vzeti in ga seveda tudi plačala ni. Običajna zgodba, ki pa se je končala na sodišču z izrekom sodbe. Ta pa še ni pravomočna.

Za veliko vlomno tatvino v Metliki spremenjena kazen

V našem listu smo poročali o eni največjih vlomnih tatvin, kar se jih je v naših krajih zgodilo v po-vojnih letih, v kateri so znikavti iz Zagreba odnesli Vilmi Širko iz Metlike dragocenosti za več sto tisoč dinarjev. Zoper kazni, ki jo je tedaj izreklo novomeško okrajno sodišče, se je pritožil javni tožilec, kakor tudi eden izmed obtožencev.

Vrhovno sodišče je pred kratkim Stevico Nikoliča, ki se je pritožil, oprostilo od obtožbe, Ljubici Konstantinov in Kati Kokandi pa na 3 leta in 3 mesece zapora, Kati Kokandi pa na 4 leta strogega zapora. Ker sta bili obe obtoženki že večkrat kaznovani zaradi podobnih kaznivih dejanj in ju doslej kazni niso spametovale, je bilo Vrhovno

sodišče mnenja, da je treba kazni zaostri.

V Petrovi vasi: ena najboljših KO SZDL!

Petrova vas je manjša vasica med Črnomljem in Sečnjem, njeni prebivalci pa si žele vsestranskega napredka. Posebno delavna je v vasi krajevna organizacija SZDL, ki je lani dobila prvo nagrado 40.000 din na tekmovalnem merilu. Sekretar KO SZDL je še mlad fant Anton Kočev, po poklicu pismonoša. S svojo torbo je vedno na poti, tako da smo ga večkrat zaman iskali v vasi in na pošti, preden smo ga dobili in zapletli v pogovor.

— Kako ste porabili denar, ki ga je vaša organizacija dobila za nagrado?

I. ljubljanska brigada Moše Pijada, ki dela na cesti Metlika-Črnomelj, je imela minulo sredo dopoldne zbor na dvorišču gradaškega gradu. Mladina iz občine Ljubljana-Center se v naših krajih dobro počuti, pri delu pa vneta tekmuje z II. belokranjsko brigado Janka Stariha za doseg čim boljših rezultatov.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

ko pa sva začeli govoriti o njenem poklicnem delu in turistični sezoni, ni bila redkobesedna:

— Letošnja turistična sezona je boljša od lanske. K nam prihaja veliko skupin, tako da imamo skoro vse sobe zasedene. Prihajajo iz Celja, Kranja, Dravograda in Kopra, te dni pa imamo goste iz oficirske šole. Razen teh

Za dan vstaje v črnomaljski občini

V počastitev dneva vstaje sta občinski odbor ZB Črnomelj in Planinsko društvo organizirala v nedeljo, 19. julija, veliko planinsko slavo na Mirni gori, kjer so izvajali tudi lep kulturni spored.

Istega dne je bilo organizirano srečanje borcev in mladine na vinskih kampingu ob topli Kolpi. Po vseh večjih hribih bodo danes zvečer zagoreli kresovi, v Črnomlju in na Mirni gori pa bodo razen tega izstrelili več barvnih raket.

Tujci kupujejo, domači trgovci pa ne

Tudi LEPIS na Suhorju presega letošnji izvozni plan

Vsak, kdor se čez Gorjance pelje proti Metliki, postane v Suhorju pozoren na velike skladišnice desk, zložene na hribovku nad novo asfaltno cesto. Te deske so last lesno-predelovalne industrije »Lepisa«. Delavke in delavci, ki se

Za vse te predmete imajo že več let dovolj kupcev v inozemstvu: v Švici, Holandiji, ZDA in Angliji. Lani je »Lepisa« izvozila za 130.650 dolarjev svojih izdelkov, kar pa je bilo za okoli 3500 dolarjev manj, kot so računali. Ker nekatera dela opravljajo na prostem, lani pa zaradi izredno slabega

vremena skoro tri mesece ni so mogli delati, deloma pa tudi ne zaradi rekonstrukcije svojih prostorov, plana niso povsem izpolnili. Kljub temu si je kolektiv zastavil za letos še dosti večji izvozni plan — 160.000 dolarjev. Do konca junija so izvozili že za 92.300 dolarjev, kar pomeni, da je

polletni plan presežen, in da je upanje, da bo tudi ob koncu leta rezultat silno ugoden.

Zanimivo je, da za predmete, ki jih v inozemstvu prodajo ko med, doma ni zanimanja. Ne med kupci, temveč med trgovci! Pred leti so pokušali prodati svoje izdelke na domačem tržišču prek raznih trgovskih podjetij, pa se ni obneslo. Kot nam je povedal direktor podjetja tov. Zvone Jerman, pa so zasebnim kupcem, ki prihajajo naravnost v podjetje, prodali že okoli 2000 garnitur stenskih poličk, ki veljajo le 2000 din.

Poličke imajo kovinsko ogrodje, ki se pritrdi v steno, izdelane pa so iz lesa v več barvah, tako da so ličen okras vsakemu stanovanju. Kako, da naši trgovci tega ne spravijo v denar, je res uganka!

Rm.

Metliški bife dobi več prostora

Delavci črnomaljskega podjetja »Begrada« opravljajo ključna dela pri metliškem bifeju. Prostori, kjer so bile nekdanje garaže, so preuredili, tako da bodo med najlepšimi in najsodobnejšimi gostinskimi lokali pri nas. Vse bi bilo že lahko narejeno, ko se ne bi dela zavlekla zaradi napeljevanja centralne kurjave, vendar bo tudi to kmalu urejeno. Podjetje Mercator, v katerega lasti je metliški bife, bo tako ob avtobusni postaji odprl lokal, ki bo lahko Metliki in vsem njenim prebivalcem v ponos.

Sekretar krajevne organizacije SZDL v Petrovi vasi je Anton Kočev

to je vsaka organizacija še prispevala. V stavbi, kjer je bila do nedavnega osnovna šola, smo oba aparata namestili. Zdaj je tam vedno živo. Odkar imamo v vasi gramofon, je začela delati tudi mladina, prej pa sploh ni bilo vaškega aktiva.

— Kaj vse je vaša organizacija letos že naredila?

— Pozimi smo imeli čisto sestanek, kjer smo razpravljali o vseh mogočih stvareh, ki kmetovalce zanimajo. Odkar se je začelo delo na polju, smo s tem skoraj prenehali, ker ljudje nimajo časa. Naša organizacija si je zadala nalogo predvsem, da povečati število članstva (zdaj jih imamo 192), zatem pa urediti gasil-

ski dom. Pod streho je že, vsega ostalega pa se ne moremo lotiti, ker je zmanjkalo denarja. Žal nam je predvsem zato, ker se tako dela škoda! Imamo tudi nekaj slabih poti, katere bi radi popravili, vendar pa moramo dobiti drobilec. Pred zimo se teh del ne bomo mogli lotiti.

— Vi ste tudi sekretar vaškega aktiva ZMS; kaj dela mladina v vasi?

— Sem že povedal, da je bil aktiv ZMS šele pred kratkim ustanovljen. Ko smo v bivši šoli namestili radio in gramofon, se je okoli njega začela zbirati mladina. Tako je bil ustanovljen vaški aktiv, ki že kar pridno dela. Mladina pomaga s prostovoljnimi deli pri ureditvi okolice gasilskega doma, prireja pa tudi zabavne večere in popoldneve. Dokler ni bila mladina organizirana, je predstavljala za vas problem, o katerem smo večkrat govorili tudi na SZDL, zdaj pa se je vse lepo uredilo. Mladina, SZDL, kakor tudi vse ostale vaške organizacije v Petrovi vasi si želimo le to, da bi se uspešneje delali, kot smo že doslej.

Za dan tankistov v Črnomlju

V izložbi lokala, kjer ima prostore črnomaljska zadruga, so pripadniki garnizona Črnomelj pripravili foto razstavo v počastitev 20-letnice jugoslovanskih oklopnih enot. Velike in lepe črno-bele fotografije so mnogim mimoidočim predstavile tankiste in pripadnike drugih oklopnih enot pri delu, na vojaških vajah in v njihovem življenju v enotah JLA.

Na Radovici se je staro začelo unikatni novemu. V tej podrti hiši nihče več ne stanuje. Saljivi vaščani pravijo, da jo bodo pustili za vaški muzej. Njen lastnik pa si je zgradil sodobno domačijo, ki jo vidimo v ozadju.

METLIŠKI TEDNIK

voziijo na delo v suhorski obrat iz bližnjih in daljnih vasi, predelujejo s pomočjo sodobnih strojev les v televizijske stolčke, poličke za na steno in drugo.

»ČAS HITI« v Metliki

Metliška mladina redno izdaja svoj časopis Čas hiti. Ta mesec je izšla že sedma številka, ki prinaša informacijske članke, literarne prispevke ter kritike metliških napak. Vsak mesec izide 120 ciklostiranih izvodov, ki so si že pridobili ime, saj je vest o izhajanju mladinskega glasila prodrla tudi v Ljubljano, kjer jo je objavila Mladina. Razveseljuje predvsem dejstvo, da razen mladine v to glasilo dopisujejo tudi študentje in starejši občani. Če bodo izdajatelji nadaljevali z delom v tem smislu, so na najboljši poti, da »Čas hiti« postane ne samo glasilo mladine, ampak glasilo Metlike sploh, zlasti še, ko bodo avtorji prispevkov prebrodili začetne težave, saj se nekaterim delom pozna precejšnje začetništvo.

—al

Ne samo o tko, se veliko več je takih skladišč v bližini suhorskega obrata LEPIS, kjer delajo televizijske stolčke, stenske police in drugo za izvoz.

Do 1970. leta: poldruga milijarda prometa!

Glavna skrb kolektiva je in bo ostala: zadovoljiti potrošnika!

Ko govorimo o razvitosti trgovske mreže v ribniški občini, ne smemo pozabiti, da se je tu razvoj trgovine pričel pravzaprav šele leta 1961 z združitvijo treh trgovskih podjetij v Ribnici, preteklo leto pa so se mu pridružili še trgovski podjetji v Sodražici in Loškem potoku ter Železnina v Ribnici. Novo trgovsko podjetje, ki sedaj posluje deloma tudi v kočevski občini (z obrati v Podpreski in na Travi), je dobilo ime »Jelka«.

Ena od osnovnih misli ob združevanju majhnih trgovskih podjetij je bila: združeni bomo lahko napravili več, lažje bomo obračali ustvarjena sredstva, sklade, lažje bomo gradili in urejali nove lokale,

REŠETO

kar vse dotlej ni bilo mogoče ali pa le v zelo majhnem obsegu. Prvotno nezaupanje je splahnelo ob otvoritvi nove samopostrežne trgovine, potrošniki pa so se že navadili na to, da dobijo vsako leto kak nov, sodoben lokal.

Kolektiv trgovskega podjetja se ves čas zaveda, da je njegova osnovna naloga ustreči potrošniku. To pa velikokrat pomeni žrtvovanje, odpuščanje, vlaganje sredstev v izboljšavo, modernizacijo lokalov. V teh letih so že uredili poleg samopostrežne trgovine (okrog 13 milijonov) še trgovino v Grčaricah (2 milijona), Opremo v Ribnici (4 milijone), trgovino Živila v Ribnici (5 milijonov) in Manufakturo (7 milijonov), medtem ko so za gradnjo trgovsko-stanovanjske hiše v Loškem potoku namenili nad 80 milijonov dinarjev. Trgovska hiša v Loškem potoku bo predvidoma dograjena v treh letih. V stavbi bodo razen trgovskih lokalov še skladišča in stanovanja.

Po večletnih težavah se je v dobropoljski Apnenici letos obrnilo na bolje, saj so polletni plan dosegli in ga celo nekoliko presegli. To je vsekakor posledica ugodnih tržnih pogojev, prav gotovo pa tudi kvalitete apna, ki spada v gornji del 2. kategorije. Dobropoljsko apno prodajajo v glavnem v Splitu, Zagrebu, Sremsko Mitrovici, Vojvodini, na Notranjsko itd.

Stare peči za žganje apna še niso upokojili, saj daje po 500 ton apna na mesec (17 ton dnevno), nova peč pa 25 do 26 ton dnevno (kapaciteta 30 ton). Kvaliteto apna vsak mesec kontrolirajo in pomanjkljivosti proti odpravljajo. Ena glavnih nalog je trenutno mehanizacija dela v kamnolomu, kjer je še precej ročnega dela. Delavci v apnenici so nagrajeni po toni nakuhanega apna, medtem ko delajo v kamnolomu na akord in zaslužijo nekateri tudi nad 50.000 din.

Podjetje je nameravalo sodelovati pri gradnji poslovno-stanovanjske stavbe v Dragi, ki jo bo gradil GO KGP v Podpreski. Trgovina, ki bi jo uredili v novi stavbi, bi predvidoma zadoščala za ves drgarski konec, vendar bi bila oddaljena za potrošnike iz Trave in nekaterih drugih vasi. Na Travi že imajo lepo urejen lokal, ki bi ga v tem primeru morali opustiti. Končno so se odločili, naj ostane tako kot sedaj, t.j. lokal v Podpreski bo treba dokončno urediti. S tem pa bo tudi vprašanje trgovin v tem koncu kočevske občine rešeno.

Trgovina v Grčaricah, ki je vsa leta vedrila v napol razpadli stavbi, je bila nujno potrebna popravila. Po temeljiti adaptaciji dveh prostorov in nabavi boljše opreme je trgovina »Gozdara« v Grčaricah lahko podjetju v ponos, občanom pa v zadovoljstvo.

Ze prihodnje leto bo verjetno na vrsti adaptacija trgovine v Dolenji vasi, na kar občani že vrsto let opozarjajo. Trgovska poslovalnica »Lončar« namreč že dolgo ne odgovarja, predvsem po kapaciteti, zaradi neurejenosti pa trpi tudi higiena. Podjetje se je odločilo ustreči prihodnje leto želji potrošnikov v Dolenji vasi in Prigorici.

Med načrti trgovskega podjetja Jelka v Ribnici velja omeniti še to, da bodo do leta 1970 obnovili opremo v vseh 28 poslovalnicah, v večjih pa namestili registrske blagajne. Kjer je potrebno, bodo lokale tudi obnovili. Vse poslovalnice v Ribnici bodo opremili z neonskimi napismi (sedaj jih imajo že Samopostrežba, Živila in Manufaktura, ki še ni dokončno urejena).

Nemajhne skrbi predstavlja pomanjkanje skladišč, brez katerih je težko zadovoljiti vedno večje povpraševanje po

trošnikov po vseh vrstah blaga. Pred kratkim je podjetje kupilo bivše Cenetove hleve, v katerih bodo 337 kvadratnih metrov površine lahko s pridom uporabili za vskladiščenje blaga, seveda potem, ko bodo prostore primerno uredili. Za hitrejšo manipulacijo so letos kupili tudi tovrstni avtomobil.

Po združitvi treh trgovskih podjetij pred štirimi leti se je promet iz leta v leto naglo povečeval, tako da je lanske celotni dohodek znašal že 838 milijonov dinarjev (plan 740 milijonov). V letošnji plan so zapisali 950 milijonov dinarjev prometa, vendar bo končni uspeh, sodeč po dosedanjih pokazateljih, občutno večji. V naslednjih letih, tja do 1970, so si zadali kot osnovno nalogo povečati vsako leto promet za 10 odstotkov, tako da bi ob koncu sedemletnega pla-

V pred kratkim prenovljeni trgovini SADJE-ZELE-NJAVA v Ribnici (Foto Mohar, Ribnica)

na prišli že na poldruga milijardo dinarjev.

Prikaz ne bi bil popoln, če ne bi na koncu zapisali še nekaj besed o kadru, standardu in prehodu na skrajšan delovni čas. S kadrom, pravijo, nimajo posebnih težav; potrebne trgovske delavce si vzgajajo sami, osebni dohodki pa so odvisni od prometa in je le še nekaj takih, ki imajo pod 25.000 din. S prihodnjim letom bodo uvedli tudi počitniški regres za letovanje; kdor ima manjše osebne dohodke, bo dobil večji regres, člani kolektiva z večjimi OD pa manj.

Verjetno bodo v enem mesecu že lahko prešli na 42-urni delovni teden. Kakor povsod so potrebni tudi v trgovini podrobne analize; v trgovini morda še bolj, ker morajo delovni čas prilagoditi potrošnikom. Ko bo analiza pripravljena, se bodo v kolektivu o njej še posebej pomenili.

F. G.

V bogato založeni trgovini potrošnik hitro najde, kar potrebuje — to pa je eden izmed pogojev za zadovoljstvo! (Foto Mohar, Ribnica)

TORBICA (Sodražica): od 34 na 100 milijonov dinarjev

V sodraškem obratu ljubljanske Torbice, ki je bil odprt konec 1962. l., izdelujejo drobno usnjeno galanterijo, denarnice, etuije ipd. Predvsem je pomembno to, da daje zaposlitev zdaj že blizu štiridesetim ženskam iz tega kraja, ki so se s tem delom srečale prvič ob prihodu v obrat.

Ženske in dekleta, ki se po končani osemletni šoli zaposlujejo v Torbici, se kaj hitro priučijo delu in potem jim gre kar dobro izpod rok. Lansko leto so napravili za 61 milijonov denarnic, etuijev in drugih izdelkov usnjene galanterije (plan 34 milijonov), za letos pa so postavili plan

na okroglih 100 milijonov. V prvih šestih mesecih so že izpolnili pol letnega plana, čeprav je bilo zaposlenih manj, kot so predvidevali. Letno obveznost bodo lahko izpolnili — pravijo — saj bodo avgusta zaposlili vsaj še deset delavk.

Zadnji mesec so v proizvodnji dosegli bistveno spremembo, namreč v nagrajevanju; prej so bile delavke plačane po času, sedaj pa so po normi. Tak način nagrajevanja seveda precej vpliva na kvaliteto izdelkov, povečali pa so se tudi osebni prejemki: lanskim povprečnim 17.000 na 25.000 in več.

Seja sveta za industrijo in obrt — tokrat v OPREMI

Svet za industrijo, promet in obrt Obs Kočevje je na zadnji seji sklenil, da bodo imeli poslej seje v posameznih gospodarskih organizacijah in podrobneje analizirali njihovo problematiko. Prva taka seja je bila 26. junija v obrtnem centru Oprema. Na seji so

obravnavali problematiko obrti v družbenem sektorju, posebej pa še problematiko obrtnega centra Oprema. Oprema združuje naslednje dejavnosti: mizarstvo, tapetništvo, pleskarstvo in steklarstvo. Podjetje je nastalo 1961. leta z združitvijo več majhnih obrtnih delavnic. Zlasti kritično je bilo 1962, sedaj pa je stanje že precej boljše in ni tako slabo, kakor je na prvi pogled kazalo.

Ena glavnih težav je neredno preskrbovanje lesa, drugi problem pa je uslužnostna dejavnost. Svet je priporočil organom samoupravljanja, naj se odločijo za obrat, ki bi skrbel za uslužnostno dejavnost, ostali pa naj se specializirajo na ožji krog serijskih izdelkov (stavbno pohištvo, tapetništvo). Tretje vprašanje je vzgoja in izobraževanje delavcev. Zadnji čas je nekaj kvalificiranih delavcev zapustilo podjetje, predvsem zaradi slabih stanovanjskih razmer.

Podjetje ima v Kočevju nedvomno perspektivo. Po mnenju članov sveta pa bo treba na eni prihodnjih sej temeljito razpravljati o perspektivah lesne industrije v občini.

O skupščini in njenih organih

Zadnje zasedanje obeh zbora skupščine občine Kočevje — 14. julija — se je začelo nekoliko bolj slovesno kot druge krat: priseglo je namreč pet novih odbornikov, ki so bili v nekaterih volilnih enotah z nadomestnimi volitvami izvoljeni konec prejšnjega meseca. Novi odborniki so Anton Zagar, Pepca Zajc, Matija Rugole, Franc Cankar in Miro Gregorec.

Kljub izrazito dopustniškemu času se je seje udeležila velika večina odbornikov, ki so pod prvo točko obravnavali delo upravnih organov skupščine za preteklo leto. Na 130 straneh poročila je bilo podrobno obdelano delo, uspehi in težave občinskih organov in je bilo, čeprav že malo kasno, zelo potrebno. Odborniki bodo namreč lahko poročali volivcem podrobneje o delu skupščine in ostalih organov, saj le-ti velikokrat izrečejo marsikatero pikro (tudi neupravičeno) na račun dela občinskih organov, ne vedo pa, kakšne težave ima občina. Ena precejšnjih težav je vsekakor pomanjkanje

strokovnih kadrov v njenih organih. Kljub stalni skrbi za strokovno izpopolnjevanje, je rečeno v poročilu, stanje lanske leto še ni kazalo zadovoljujoče slike. Še vedno je v upravi skupščine zaposlenih 26 odstotkov uslužbencev, ki nimajo za njihova delovna mesta predpisane strokovne izobrazbe, če upoštevamo pa dejansko izobrazbo, je stanje še slabše.

KOČEVSKÉ NOVICE

Predsednik sodišča Julij Plut je odbornike seznanil tudi z delom in problemi sodišča. Na seji so med drugim sklenili, da je treba posvetiti svetu delovnega kolektiva občinske uprave več pozornosti, tajnik in načelniki oddelkov pa naj skrbneje obravnavajo odnose med občani in uslužbenci (uradne ure). Hitreje je treba reševati kadrovske zadeve v upravi (štipendiranje), uslužbenca pa za njihovo delo primerno stimulirati.

Plan dela v drugem polletju

Oba zbora skupščine občine Kočevje bosta v drugem polletju obravnavala na svojih sejah poleg tekoče problematike tudi naslednje: poročilo o delu zavoda za zaposlovanje delavcev, poročilo sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij, poročilo sveta za družbeni plan in finance o realizaciji družbenega plana v 1. polletju s posebnim ozirom na izvajanje priporočil o politiki na področju investicij, izvoza in osebne ter splošne potrošnje; poročilo UO sklada za zidanje stanovanjskih hiš; prenos pristojnosti Obs na svete in komisije skupščine; poročilo sveta za šolstvo

o financiranju šolstva in o izvajanju priprav za zagotovitev pogojev za verifikacijo gimnazije; razpravljali in sklepali bodo o kmetijskih zemljiščih, primernih za družbeno proizvodnjo; obravnavali poročilo sveta za urbanizem, gradbene in komunalne ter stanovanjske zadeve s posebnim poudarkom na urbanističnih problemih in sanaciji Rinže; poročilo sveta za socialno varstvo in varstvo družine ter poročilo skupščine SRS o zdravstvenem varstvu žena in otrok; razpravljali bodo o osnutkih perspektivnih planov razvoja gospodarstva in družbenih služb itd.

LJUDJE MED SEBOJ

Sestankomanija

Sestankov poznamo več vrst, tiste, o katerih teče beseda, pa lahko zvrstimo v tri skupine: v plodne, neplodne in brez dnevnega reda, ki v bistvu spadajo v drugo kategorijo.

Znanec je z vso naglico prihitel po ulici in komaj »zdelal« ovinek. Za trenutke sva poklepetala in potožil je, da hiti s sestanka na sestanek, zjutraj, dopoldne, opoldan, popoldan, pozno v noč, v svojo pisarno, kjer dela, pa komaj še utegne. Zepe je imel polne vabil na sestanke, ki se vseh niti ne more udeležiti. »To,« je dejal, »sploh ni ničemur več podobno! Ti sestanki so postali že prava manija... Ne vzdržim več, nisem več mlad, družino komaj še poznam, v službi me redko vidijo (je direktor)...«

Res je, sestanki so nujno potrebni, saj je tekoče problematike vedno več. Toda velikokrat bi zadostoval kratek posvet brez dolgovernih monologov, govorov, debat. Če tak sestanek ni dobro pripravljen, da dnevni red oblikujejo gredoč, in če gradivo zanj ni bilo že prej pripravljeno, se lahko močno zavleče, rezultat pa je mogoče isti kot pri kratkem, dobro pripravljenem posvetu.

Ta vsa tragika sestankov ni v tem, da jih je preveč (v sedanjem predkongresnem obdobju bi jih lahko bilo še več), pač pa v tem, da navadno prizadevajo vedno iste ljudi, medtem ko ostaja velika večina indiferentna, prosta sestankov, čeprav je na veliki večini sestankov morda govora prav o njih.

Lepo je poudaril član CK ZKS France Simonič na konferenci Zveze komunistov v Kočevju, naj bo v prihodnje čim manj sestankov, ti pa naj bodo kvalitetni, konstruktivni, dobro pripravljeni in naj jim bo, predvsem, glavni smoter izvajanje vseh dosedanjih ugotovitev in sklepov v življenju, v praksi...

S študentskega posvetovanja v Novem mestu

Na pobudo občinskega odbora SZDL v Novem mestu je prejšnji teden prišlo do posvetovanja med študenti in predstavniki političnih organizacij. V uvodnem govoru je predsednik SZDL tovariš Slavko Dokl predvsem poudaril, naj bi bili taki posveti bolj pogosti in naj bi postala povezava med študentskim klubom in političnimi organizacijami tesnejša.

Študentje so na začetku predlagali, naj bi se delo novomeškega kluba študentov poživilo. Večina se še spominja Kluba dolenskih visokolcev, ki je prav plodno deloval. Omeniti velja, da je bil prav takrat kontakt med študenti in političnimi organizacijami najtesnejši. Danes ti stiki niso tako čvrsti in tudi delo kluba je šibkejšo. Akeje kluba so občutno pad-

le: v letu 1962-63 jih je bilo osem, letos pa sta bili le dve. Vendar pa so študentje pripomnili, da se novinci ne znajdejo tako, ker imajo veliko težav s študijem. Ker pa so bili letos v vodstvu kluba z redkimi izjemami le novinci, ta moment precej opravičuje nedelavnost kluba. Da pa letos delo ne bi šlo po starih poteh, so študentje izvolili iniciativni odbor, ki bo poskrbel za delovni program. Navzoči so odboru kar takoj dali nekaj koristnih nasvetov; predvsem je bila velika večina za športno društvo, ki naj delu-

je v okviru kluba (največje zanimanje je za košarko), pa tudi kulturne prireditve naj bi bile pogostejše (in predvsem boljše) organizirane. Hkrati so bili študentje iz novomeške in trebanjske občine tudi za tesnejše sodelovanje med študenti in dijaki, predvsem tistimi iz zaključnih razredov.

Ker je bil vse do letos opazen pojav, da štipendije niso bile razpisane javno, ampak so jih dobili študentje z zvezami in poznanstvi, je postajala tudi vez med štipenditorji in štipendisti vse šibkejša. Zato so na posvetovanju sklenili, naj študentski klub ter politične organizacije v občini vplivajo na delovne organizacije ter tudi predlagajo študente, ki naj dobe določene štipendije. Ob enem so menili, naj štipen-

dija še naprej ostane osnovna oblika pomoči pri študiju, kreditiranje pa naj postane le dopolnilo. Glede višine štipendij so bili študentje mnenja, naj bi bila štipendija za vse letnike enaka, dolžni pa bi najnižjo mejo. Hkrati so menili, naj bi šle štipendije v korak s potrebami.

Na posvetovanju je bilo podčrtano dejstvo, da je občinska skupščina razpisala letos za družbene službe 14 štipendij, prijavitelcev pa je le šest. Vzroke za to gre bržčas iskati v neurejenih razmerah, zlasti v prosveti. Na posvetovanju smo še silili, da so v letu 1963-64 delovne organizacije, občinska in okrajna skupščina štipendirale 259 študentov. Povprečna štipendija okrajne skupščine je bila 15.600 din, delovnih organizacij in občinske skupščine pa 12.700 dinarjev.

Na koncu so se študentje zavzeli še za boljše kadrovske službe po delovnih organizacijah, saj so se to zdaj reševale kadrovska vprašanja sila ozko, kolikor so jih sploh reševale. Zato bo v bodoče potrebna tesnejša povezava med delovnimi organizacijami, političnimi organi ter študentskim klubom.

V Orehovici nastaja krajevna skupnost

Prejšnji mesec je bil v Orehovici sestanek predstavnikov krajevnega odbora in vodstev družbenih organizacij. Tov. Zvone Perc je prisotnim na kratko obrazložil naloge krajevnih skupnosti, ki bodo kot nov samoupravni organ prebivalcev prevzele vlogo dosedanjih krajevnih odborov in hkrati skrbela za širše potrebe prebivalcev. Bodoča krajevna skupnost v Orehovici, o kateri je tekla beseda, bi organizirala komunalne, stanovanske, gospodarske, socialne, zdravstvene,

dentje izvolili iniciativni odbor, ki bo poskrbel za delovni program. Navzoči so odboru kar takoj dali nekaj koristnih nasvetov; predvsem je bila velika večina za športno društvo, ki naj delu-

kulturno-prosvetne in druge dejavnosti za zadovoljevanje potreb prebivalcev in gospodinjstev. Na posvetu so ustanovili pripravljalni odbor, ki bo izdelal osnutek statuta bodoče KS Orehovica. V osnutku bo upošteval dane pogoje in možnosti področja. KS bo obsegala vasi: Orehovica, Cerov log, Mihovo, Stara vas, Loka, Gornje in Dolnje Mokro polje, Polhovica, Praproče, Zeravin, Pristava, Zupče, Hrastje in Tolsti vrh. V naštetih naseljih živi več kot 1000 ljudi, ki so večji

del manjši kmetje. Precej ljudi je zaposlenih pri Kremenu, v Iskri, v IMV, pri Pionirju in v Mizarskem podjetju Podgorje v Sentjerneju, saj se jih vozi na delo v ta podjetja vsak dan več kot 250. Bodoča KS Orehovica ima lepe možnosti za razvoj. S pomočjo občine Novo mesto bi lahko v turistične namene uporabljala grad Prežek, v katerega je družba vložila precej denarcev. Po raznih obrtniških uslugah, kot so kolarske, kovaške, čevljarke in druge, je veliko povpraševanje, sušmarji pa navijajo cene. Delovni obrtniki, voljni delati, bodo lahko v KS našli pošteno zaposlitev in bodo lahko socialno zavarovani. To bo v prid prebivalcem in posameznikom.

Rudi Pušenjak

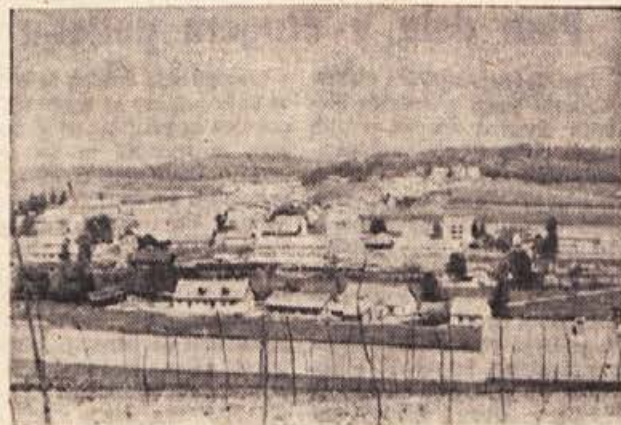
Mednarodni esperantski kongres v Haagu

49. mednarodni kongres esperantistov bo od 1. do 8. avgusta letos v Haagu; zanj se je prijavilo že nad 2500 udeležencev z vseh kontinentov. V času kongresa bodo imeli pravniki, zdravniki, znanstveniki, arhitekti in drugi strokovnjaki svoje posebne konference, profesorji univerz, med njimi tudi Jugoslovani, pa bodo predavali na ljudski univerzi v Haagu.

Mednarodno gledališče iz Pariza bo ob tej priložnosti gostovalo v Haagu in bo uprizorilo dela Čehova, Lorca, Ionesca, Kljakovića, Matkovića in Sartra.

Težave z mlačvijo

V Sentrupertu so pridelovalci žitaric v precejšnjem precepu, ker ne morejo omlatiti ječmena in pšenice. V vasi nimajo primernih strojev, zato so pričakovali, da jim bo prišla na pomoč mlatilnica s kmetijskega obrata. Stroje pa so s tega obrata umaknili, češ da so se pokvarili. Marsikdo se je tedaj vprašal, kako skrbijo za stroje, da se kaj takega pripeti prav ob žetvi in mlačvi.

TREBNJE - ENKRAT MALO DRUGAČE

Tovariša Buka ni več

Vse Novomeščane, posebno pa starejše, je prejšnji teden pretresla novica, da nas je tov. Ferdo Buk za vedno zapustil. Ni še dolgo tega, kar smo ga videli vsako nedeljo na daljših izletih v okolico Novega mesta, zadnje čase pa ga je bolezen priklenila na posteljo in ga že nekaj mesecev tudi v mestu nismo več srečavali.

Ferdo Buk je 1908. leta začel v našem mestu opravljati brivsko obrt in je to delo opravljal v istem lokalu na Cesti komandanta Staneta več kot 50 let. Že od nekdaj je bil znan turistični delavec, saj je bil 18 let predsednik Turistično-Oleševalnega društva, po vojni pa več let predsednik odbora za olešavo mesta. Bil je znan kegljač v klubu »Planka« in od leta 1919 do 1941 načelnik društva naprednih obrtnikov; razen tega je šest let vodil novomeško godbo.

Do predzadnjega leta ni bil nikdar bolan in je vedno, prej v lokalu, potem pa na cesti, kjer je srečaval svoje znance, s svojo vedrino in njemu lastnim humorjem pripovedoval šaljive zgodbe, ki se bodo še

dolgo ohranile med prebivalci Novega mesta.

Zadnja leta, ko ni več opravljal brivske obrti, je vel z vsem srcem za lepšo podobo našega mesta. Parke in zelenice v mestu je

ljubil bolj kot svoj vrt in si je vneto prizadeval, da bi jih še polepsal in da bi se v njih ne delala škoda.

Izgubili smo dobrega obrtnika, nadvse poštovanega, nesebičnega človeka, ki je slovel kot pravi poštenjak. Kot tak nam bo ostal v lepem spominu!

Red in mir - odslej bolj spoštovana!

Prihodnjič: o kreditni sposobnosti občine

Ob navzočnosti poslancev Slavka Grahka in Ludvika Goloba je skupščina trebanjske občine na seji 16. julija v prostorih tovarne šivalnih strojev na Mirni obravnavala najrazličnejša gospodarska vprašanja in druge zadeve.

Razprava se je začela z obravnavanjem dopolnitve v odloku o novi organizaciji šolskega omrežja v občini. Sprememba se nanaša na šolski okoliš podružnične šole v Sentlovrencu, ki je z novim odlokom pripojen deloma k osnovni šoli v Trebnjem, deloma k osnovni šoli v Velikem Gabru.

Predlog odloka o javnem redu in miru je dal dovolj snovi in pobud za živahno razpravo, v kateri se je oglasilo več odbornikov. Alojz Krhin je menil, da bi morale biti primerne kazni za vse tiste, ki z motornimi vozili drvijsko skozi naselja, dvigajo oblake prahu in ogrožajo javni red in mir. Franjo Bulc je poudaril, da je krajevni odbor na Mirni že napravil vloge za omejitev hitrosti v naseljih, vendar uspeha še ni. Inž. Branko Volč je pripomnil, da je v osnutku odloka, o katerem teče razprava, precej nejasnosti. Navedel je 6. točko 2. člena, ki prepoveduje trgovanje na tistih mestih, kjer tega ne predvideva uredba o tržnem redu. Dodal je, da trebanjska občina še nima odloka, ki bi določal, kaj so tržni prostori, in bo zato težje izvajati določilo odloka o javnem redu in miru. Po mnenju odbornika Bulca bodo morala taka in podobna vprašanja rešiti krajevne skupnosti.

Poročilo občinskega javnega pravobranilstva iz Novega mesta so odborniki ocenili kot precej zakasnelo informacijo o delu te službe. Zeleli so, naj bi v bodoče pravobranilec poročal skupščini najmanj dvakrat letno, prvič pa vsekakor prej kot v sedmih mesecih.

Razprava o najemanju posojil v razne namene je bila zelo živahna, vendar so neka-

TREBANJSKE NOVICE

teri menili, da bo treba sjei alt prej spregovoriti o kreditni sposobnosti občine. Po približni oceni je občina v prvih sedmih mesecih letos najela za blizu 1 milijardo dinarjev posojil, kar da precej misliti. Domenili so se, naj bi stekla beseda o zadolženosti in sposobnosti občine na eni prihodnjih sej občinske skupščine.

Mokronožani gradijo vodovod

Večletni pogovori, naj bi Mokronog in vasi v njegovi okolici dobili vodovod, so bili naposled le poplačani z uspehom: pred nedavnim so začeli s prvimi izkopi, ob koncu julija pa bo na tem gradbišču delala brigada srednješolske mladine iz trebanjske občine.

Nestrpnemu prebivalstvu in vodovodnemu odboru pa ja šele zdaj, ko je znan celoten program in načrt za ta dela, jasno, da gradnja takega vodovoda ni niti majhna niti nepomembna stvar. Šele zdaj so se namreč pojavile tiste težave, o katerih so menili, da niso bistvenega pomena in jih bodo lahko odpravili z množičnim sodelovanjem občanov. To so predvsem finančne težave, zavojo katerih mokronožnega vodovoda gotovo ne bo mogoče speljati v enem zamahu, kakor bi vsakdo želel. Predvidevajo, da bodo letos lahko uredili le 4,8 km vodovoda, kar pa je precej manj, kot so trenutne potrebe. Ta odsek obsega v glavnem prvo etapo del pri gradnji vodovoda, ki naj bi po grobem računu veljal okrog 155 milijonov dinarjev. Sredstva za prvo etapo (zajetje, rezervoar na Belem griču in cevovod do Martinje vasi) so v glavnem (vsaj na papirju) zagotovljena, ker bo občina v ta namen najela 58,5 milijona dinarjev posojila, od tega 10,5 milijona pri republiškem stanovanjskem skladu. Seveda pa računajo pri tem na znatno pomoč občanov, o čemer naj bi se ti pomenili na zborih volivcev.

Finančne težave so pravzaprav edini vzrok za negotovost take gradnje, zlasti nadaljevanje naslednjih vodovodnih etap. Težko je predvideti, kdaj bo mokronožski vodovod dokončno urejen. Morda je težje tudi zato, ker je letošnja gradnja prišla tako iznenada in je našla skoraj nepriljubljene domala vse, občino in občane.

Novomeška kronika

■ »Naslanjati kolesa na zidove je prepovedano!« piše marsikje, tega pa skoraj nihče ne upošteva. V Dlančevi ulici, kjer je ribja restavracija, je včasih toliko koles, da je nemogoče vsak promet in se tudi pešci stezka pretrinejo skozi njjo. Glede na vedno večje število koles je mestu čedalje bolj potrebna kolesarnica. Kaže pa, da pristojni organi malo razmišljajo o tem in ni upanja, da bi se stanje kaj kmalu izboljšalo.

■ »Kupite lučke!« vabijo prodajalci pred hotelom Metropol in na Glavnem trgu. In ne zaman, kajti lučke so v poletni vročini (rešda se je šele pričela) poleg sladoleda prijetno hladilo ne le za otroke, ampak tudi za starejše sladokusce.

■ Cirkularka se je te dni v mestu spet oglasila in spomnila meščane, naj si nabavijo drva in premoga za čez zimo. Do zime je sicer še precej dolgo, vendar vsak dober gospodar ve, da si je treba kurjavo prej pripraviti.

■ Slike oziroma fotografije, ki jih na razstavi deski na Glavnem trgu redno prikazuje foto-kino klub, govorijo o velikem smislu za fotografijo in zanimivosti marljivih fotomaterijev. Tokrat prikazujejo prizore z izseljeniškega pikni-

ka v Metliki, kakor so jih ujela njihove kamere.

■ Plakatiranje s tem, da so namočene nove oglasne deske, še ni urejeno. Na mnogih mestih, kjer so take deske, rumenijo in bledijo po več tednov stari plakati in obvestila. Nihče ne ve, ali so v okras ali pa je nanje pozabili tisti, ki jih je namestil.

■ Standardna poslovalnica Suha roba je spet ena od prodajal, ki jih v zadnjem času preurejajo. Tako se počasi modernizirajo vse novomeške prodajalne. Med tem časom, ko Suha roba preurejajo, bodo potrošniki lahko kupovali v Domu opreme na Glavnem trgu.

■ Slamniki gredo v Novem mestu v teh vročih dneh dobro v promet. V prodajalni Velur jih ljudje kupijo vsak dan od 15 do 30. Svojevrsen rekord je bil zabeležen v soboto, ko so jih do desete ure prodali kar 40!

■ Kopalci s pridom izkoriščajo redke sončne dni. Na kopalšču opazimo ob takih dneh precej ljudi, ki jih umazana, narasla in ne preveč topla Krka ne more zadržati, da se ne bi ohladili v mrazih valovih.

■ Gibanje prebivalstva. Pretekli teden v mestu ni bilo porodov, porok tudi ne. Umri pa je znani brivski mojster Ferdo Buk iz Koštalove 7, star 80 let.

Pred 50 leti prvič z vlakom v Belo krajino

Letos je med proslavljanjem več znamenitih obletnic neopazno šla mimo nas 50-letnica belokranjske proge. Se dobro se spominjam, da je bilo maja ali junija 1914. leta, ko je odpeljal neko nedeljo zjutraj z novomeške postaje prvi vlak, poln potnikov, v Belo Krajino. Bil sem še kratkohladeč, vendar mi je vse ostalo v prav svežem spominu.

Kako sem takrat občudoval železniški most čez Krko, ki je bil za tiste čase res mogočen objekt! Kandija in vse ostale postaje, kjer se je vlak ustavil, pa so bile lepo okrašene. Povsod so bili govori,

belo oblečene deklice, ponekod tudi godba in petje, na vseh postajah pa je prvi vlak pričakala množica ljudi.

Ko je železniški konj prisopihal onkraj semiškega tunela, so nas pozdravljali Belokranjci v narodnih nošah z godbo, plesali so kola in zdelo se mi je, da poje vsa ta lepa deželica, ki se ji je z železnico približal svet.

Sprevednik je tedaj hitel od okna do okna, ko smo se bližali novi postaji, ker se ni vedel, na kateri strani je pač postaja. To je posebno med otroki vzbudilo nemalo smeha. Pa si ni vedel drugače pomagati, saj se je tudi on prvič peljal po tej progi.

Ko smo se ustavili v Črnomlju, je bilo vse okrašeno z zastavami, igrala je godba, govorniki pa so poudarjali pomen te proge. Mi smo tu izstopili, ker smo obiskali znanca. Popoldne so se svečanosti nadaljevale z rajanjem, plesi in drugo zabavo, zvečer pa smo se spet z vlakom vračali proti Novemu mestu, polni nepozabnih vtisov.

Marijan Tratar

MORJE, MORJE... (Foto: prof. Miro Kugler)

OBISK V TABORU PREDVOJAŠKE VZGOJE V KOČEVJU

»Tovariš podporočnik, se lahko sezujem?«

Tako je za Seškovi domom v Kočevju je lepo urejen tabor pripadnikov predvojaške vzgoje, kjer trenutno preživlja svoje »počitnice« 70 mladincev drugega letnika predvojaške vzgoje. To so delavci in vajenci iz lesne industrije, kmeti, praktične vaje in moralno-politično vzgojo. Marsikaj tega jim je bilo tuje, čeprav se bodo z vsem tem v še večji meri srečali, ko bodo oblekli čez leto ali dve pravo vojaško uniformo.

»Čeprav je v našem delu posvečena precejšnja skrb taktičnemu, strokovnemu učenju,« je pripovedoval namestnik komandanta tabora Ivan Brudar-Zan, »je za nas morda še važnejša moralno-politična vzgoja mladincev, razgovori s posamezniki, podrobnejše spoznavanje fantov... Vsi niso disciplinirani, kar je treba še pazljivo odklanjati, jih vzgajati in tako rekoč pazljivo voditi na pravo pot, dostojno našega mladincev.«

Fantje so se hitro živeli v novo skupnost, in če je kdo hotel hoditi po svojih poteh, če se ni hotel pokoravati skupni disciplini, so ga skušali kar sami pomiriti in mu pokazati pravo pot. In prav to, namreč zavest skupnosti, skupnega dela in odgovornosti, občutka, da živiš v veliki družini, je pomembno, veliko doživlja, je vsakega mladincev, je povedal podporočnik Zan.

In še nekaj je, kar se vsakemu vtisne nepozabno v spomin: obiski starih partizanov, ki jim pripovedujejo o svojih vojnih doživljajih, o borbah, o partizanski taktiki bojevanja. Ob večerih ob tabornem

ognju so take pripovedi še lepše, zanimivejše, v njih se poraja novo spoznanje o naši revoluciji, podira se pregraja med mladinci in stariimi partizani.

Kmalu zjutraj sta krenili dve skupini mladincev na vajo proti Sohamu. V prvi skupini na robu gozda so se učili streljati v tarče, v drugi, na bodočem pokopališču, pa so naskakovali »prsobrane« in tudi streljali kot za stavo (brez nabojev seveda). Popoldan, ko imajo nekaj časa prosto, polčrta, šahirajo, berejo knjige in časopise, poslušajo radio (imajo obvezno poslušanje poročil), igrajo nogomet ali kaj drugega, zvečer pa tisti, ki imajo instrumente, kaj zaigrajo, da je veselje. S hrano v internatu so zadovoljni, le v slaniščah je po mnenju nekaterih premalo slane.

Za dan vstaje bodo končali in se spet razšli na domove. Se prej pa bodo odšli na dvodnevno premično taborjenje, mimogrede pa bodo obiskali vrsto krajev, znanih iz NOB. Tako bodo po svoje počastili slovenski praznik — dan vstaje.

Pred kratkim je obiskal tabor okrajni inšpektor za obrambo vzgojo Milan Suštar in v dnevnik zapisal med drugim tudi tole: »Kvaliteta pouka je odlična in obvezniki znajo celo več, kakor je predpisano. Tabor je vzorno urejen. Starejšinski kader zasluži vso pohvalo.«

Ko sem v štabnem šotoru prepisoval te besede, je prišel preden mladincev in raportiral: »To-

variš podporočnik, ali lahko sezujem čevlji. Boli me noge!« Namestnik komandanta Zan ga je pogledal izpod obrvi, mu dejal, naj se sezume in pokaže, kje ga boli, otipal prst na nogi in prikimal. »Vidiš, kakor pri vojaki,« se je nasmehnil.

F. Grivec

MATICNI URAD ADLESICI

Junija ni bilo rojstev izven bolnišnice. Tudi porok ni bilo. Umrli so: Jože Črnčič, kmet iz Pribincev, 61 let; Nikola Radojčić, kmet iz Bojanec, 65 let, ter Mile Stipanovič, kmet iz Marindola, 74 let.

MATICNI URAD STARI TRG

Junija sta bila doma rojena en deček in ena deklica. — Porok ni bilo. — Umrli je Anton Mušič, upokojenec iz Doli Radenc, star 65 let.

Novomeški odbojkarji na novih poteh

Odbojkarji so spomlad igrali s sprememljivo srečo. Nekaj tekem so igrali prav solidno in jih tudi zanesljivo dobili, nekajkrat pa zelo slabo. Taka igra jim seveda v jesenskem delu ne bi dajala posebnih obetov za dober plasman. Toda gledalci, ki so gledali tekme v počastitev dneva borca, so bili prijetno presenečeni nad formo novomeških odbojkarjev, še bolj pa nad tem, da sta sodelovala kar dve Partizanovi ekipi, ki sta se dobro uvrstili. Včasih je v moštvo sicer škripalo, vendar je bil končni vtis kar dober.

Kljub mrtvi sezoni pa odbojkarji niso prenehali s treningom. Pod vodstvom trenerja Penka, ki je obenem tudi igralec, se redno pripravljajo na jesenski del tekmovalstva. To je tem bolj razveseljujoče, ker so bili odbojkarji do zdaj znani po tem, da so bolj malo ali pa nič trenirali. Temu primerno se je izboljšala tudi forma. Edini pomanjkljivosti sta zaneskrat slaba prstna igra ter premajhna borbenost. Obe napaki pa bosta bržčas kaj kmalu odpravljene. Razveseljuje tudi dejstvo, da se na treningu pojavljajo novi, mlajši igralci. Trener Penko je resno zastavil delo, tako da so treningi zanimivi in raznovrstni. Obenem so tudi opustili dosednji slog igranja in začeli s modernjšo in

dinamičnejšo igro. Ob resnem delu se jim bo trud prav gotovo poplačal, saj ni malo gledalcev, ki se še spominjajo časov, ko so bili Novomeščani v zvezni ligi. Če bodo odbojkarji nadaljevali v tem smislu, so na najboljši poti, da povrnejo ugled novomeški odbojki in si pridobijo mesto, ki ga s sedanjim delom tudi zaslužijo. Najlepši preizkus napredka bo vsekakor

letonjski jesenski del republiške lige. Na pomlad pa lahko partizanovci, ki se bodo dobro ugrajali, začnejo juriš za vrtnitev v zvezno ligo.

—al

Kopališče na Kolpi urejeno

Metliško kopališče je bilo do nedavnega zapuščeno in neurejeno, zaradi razbitih steklenic pa tudi nevarno za kopalce.

Mladina v Metliki je vzela delo v svoje roke. Organizirala je nekajdnevno brigado. Okoli 30 mladincev je v popoldanskih urah urejalo kopališče. Uredili so poti, igrišče za odbojko, popravili črpalko za vodo ter počistili prostor.

Kopališče je zdaj dobilo novo, lepšo podobo, tako da lahko vsakdo z veseljem pride na kopališče ter se ohladi v prijetni Kolpi.

—al

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

— Treba bo najti koga drugega, da bo stražil v vinski kleti!

Metliški šport

Metliški Partizan, društvo za telesno vzgojo, vključuje le dve športni panogi: rokomet in orodno telovadbo. Nekaj popularna odbojka in namizni tenis sta zdaj že popolnoma izumrli. Tako rokometu kot orodni telovadbi v Metliki ne cveto rože. Orodni telovadci so se pripravljali le na akademijo, ki so jo tudi uspešno, izvedli, medtem ko niso šli na nobeno tekmovalstvo. Ker nimajo niti dovolj strokovnega kadra, so poslali na tečaj za prednjake v Rovinj eno telovadkinjo. Seveda ne moremo pričakovati, da se bo vnaprej položaj metliške orodne telovadbe bistveno izboljšal.

Rokomet je v Metliki trenutno najbolj razvit šport. Fantje imajo voljo do dela in so zelo navdušeni, vendar pa uspehov ni in ni. Materialni pogoji so zelo slabi, lahko celo rečemo, da so zanič. Rokometiški imajo sicer asfaltirano igrišče, ki so ga dobili za protiuslugo, ker so prejeli uničeni kamioni v času, ko so delali cesto čez Gorjance. Zato pa nimajo ne trenerja (to je star problem po vsej Dolenjski), ne žog, ne finančne podpore. Morda stanje dovolj ilustrira podatek, da so igralci komaj dobili denar za vožnjo na tekme v Novo mesto! Vendar bi se dale z malo več razumevanja boljše delati. Verjetno se ne bi več zgodilo, da bi edino žogo nekaj dni pred tekmo zaklenili v leseno skrinjo, ki jo so morali rokometiški vdreti, če so hoteli trenirati! Stanje se najbrž ne bo še kmalu popravilo, kajti vse dotacije, ki jih dobijo Partizan, gredo za vzdrževanje doma.

Precejšnje zanimanje je v Metliki za košarko, toda tudi tu je denar največji problem. Košev, ki so za igranje košarke pač nujno potrebni, ni in tudi denarja zanje ni od nikoder. Tu bi morala priskočiti na pomoč občinska zveza za telesno kulturo. Kljub vsem težavam pa bodo v teh dneh priredili športno srečanje z brigadirji, ki delajo cesto od Metlike do Črnomlja, v rokometu, namiznem tenisu, malem nogometu, obenem pa bodo pripravili kulturni program.

—al

Liga v malem nogometu je končana

Tudi zadnje kolo je prineslo nekaj presenečenj. Spomladanski prvak, ekipa Novega mesta, je presenečljivo podlegel Občini, ki si je s to zmago občno popravila mesto na lestvici. Zadnji rezultati so bili naslednji: Občina : Straža 7:7, Iskra : Smihel 0:3 p. f., IMV : Pionir 3:0 p. f., Smihel : Student 3:0 p. f., Kremen : Iskra 3:0 p. f., Smihel : Občina 1:8, Otočec : Iskra 3:0 p. f., Občina : Novo mesto 4:3 in Mirna peč : Smihel preločeno na kasnejši termin.

LESTVICA:

Novo mesto	11 9 1	1 44:10 19
Otočec	11 8 3	0 40:14 19
Kremen	11 8 2	1 36:11 18
Občina	11 7 1	3 45:33 15
Kandija	11 7 0	4 33:25 14
Mirna peč	10 5 2	3 26:14 12
Student	11 5 0	6 21:43 10
Straža	11 4 1	6 25:29 9
Iskra	11 3 0	8 11:48 6
Smihel	10 3 0	7 16:56 6
IMV	11 2 0	9 16:29 4
Pionir	11 0 0	11 2:32 0

M. G.

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE

INLES

RIBNICA

z obrati

V RIBNICI, KOČEVJU, PODPRESKI, LOSKEM POTOKU, SODRAŽICI, DOLENJI VASI

Proizvaja

ZAGAN LES VSEH VRST, SOLSKO IN PISARNIŠKO POHISTVO, STAVBNO IN FURNIRSKO EMBALAZO, GALANTERIJSKE IZDELKE ZA DOMAČE IN TUJE TRŽIŠČE

DELOVNI KOLEKTIV CESTITA IN POZDRAVLJA ZA 22. JULIJ!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni sporod od 5.00 do 8.00.

PETEREK, 24. JULIJA: 8.35 V zvočnih po Jugoslaviji, 9.00 Pionirski tekmi, 11.10 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Jelka Hočvar: Herbicidi za korenje, 14.35 Glasbeni avtomat, 15.45 Poje mladinski pevski zbor romunske RTV, 17.05 Poletni sprehodi s pevci zabavne glasbe, 18.10 Promenadni koncert, 20.30 Poje zbor »Branko Kremenovič« iz Beograda, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 25. JULIJA: 8.25 Iz koncertov in simfonij, 9.15 Otrokov svet, 11.10 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — dr. Jože Ferčec: Selekcija goveje živine v nekaterih deželah, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.10 Dva prizora iz Smetanove opere »Dalibor«, 20.00 Serenada in nokturmo, 20.30

Sobotni večeri v naših krajih, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 26. JULIJA: 8.00 Veseli tobogan, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 10.00 Se pomnite, tovariši... 11.40 Nedeljska reportaža, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Za našo vas, 16.00 Humoreska tega tedna, 21.00 Melodije v izločbenem oknu, 22.10 Godala v noči.

PONEDELJEK, 27. JULIJA: 8.05 Nekaj domačih in narodnih, 9.15 Mladi pevci — mladim poslušalcem, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — dr. Ivanka Brglec: Okužbe prašičev s streptokokki, 14.05 Glasbeni avtomat, 14.45 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Brzule, 17.05 Obisk v berlinskih operah, 18.45 Na mednarodnih križcih, 20.00 Melodije slovenskih skladateljev zabavne glasbe, 22.10 S popevkami po svetu.

TOREK, 28. JULIJA: 8.05 Jugo-

slovanski pevec popevki, 10.15 Z opernimi pevci po svetu, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — Ludvik Stroh: Katerih sort je prijavljenih premalo za seme, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.05 Poletni sprehodi s zabavnimi orkestri, 18.10 Koncert po željah poslušalcev, 20.00 Dva edunajska klasika, 20.20 Radjska igra »Judenburge«.

SREDA, 29. JULIJA: 9.00 Svet skozi sončna očala, 10.30 Človek in zdravje, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Mirko Petercel: Spremembe v prometu s klavno živino in mesom, 14.05 Glasbeni avtomat, 18.10 Iz fonoteke radia Koper, 21.00 Giuseppe Verdi: Rigoletto.

CETRTEK, 30. JULIJA: 8.05 Slovenske narodne pesmi, 10.15 Z domačih opernih odrov, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Jelka Hočvar: Kako uničujemo krompirjevo cimo pred izkopom, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Valčki in polke iz salona, 17.05 Poletni sprehodi po glasbenih galerijah, 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov.

